

Türkiyede eş görülmemiş bir yadigar
"ELLIE"
 MEKSİKA LİKÖR SALONU
 İstanbul en güzel bir eğlence ve
 istirahat salonu
 Nefis Koktel Ucuz Fıatlar
 Asmahmescidde 21 No. da
 BUGÜN AÇILIYOR

**Bu sabah
 gelen
 haberler**
 3 üclü sayfada bulacaksınız

Sene 11 — No. 3873

Yazı işleri telefonu : 20203

CUMARTESİ 17 MAYIS 1941

İdare işleri telefonu : 20203

Fiat 5 kuruş

Suriyeden Iraka tanklar geçirildi

İngilizler Suriyede
 3 tayyare meydanını
 bombardıman ettiler

Beyrutta
 neşredilen
 resmî tebliğ

Bombardımanlar esnasında
 bir Fransız sübayı öldü, Fran-
 sızlar İngilizleri şiddetle
 protesto ettiler

Suriyede mühim mevkiileri gösterir harita

Suriyede siyasi ve askeri meseleler

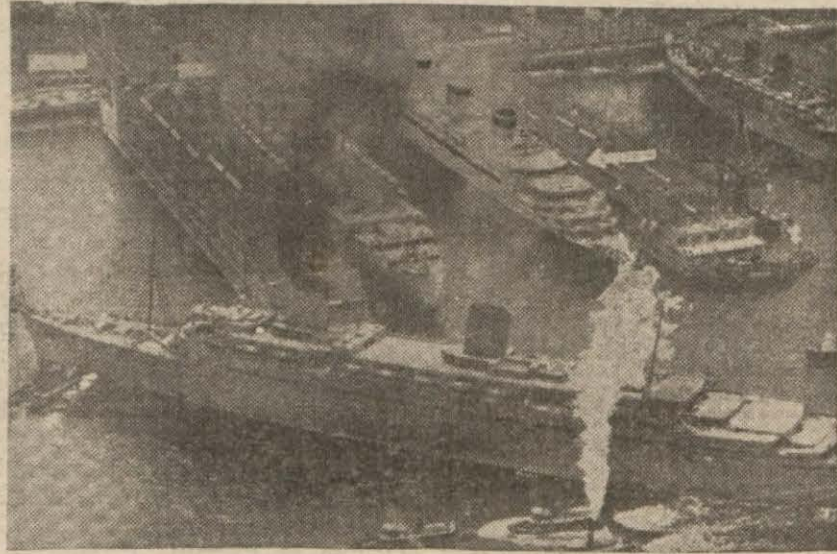
Londra ve Berlinin
 noktai nazarları

Almanlar Fransadan
 Kamerun müstemle-
 kesini de istemişler

Berlin müzakerelerin
 henüz sona ermediğini
 bildiriyor

Londra 16 (A.A.) — Reuter
 ajansının diplomatik muharriri ya-
 zıyor:

Daha iyi bir anlaşma için Alman
 ların ileri sürdükleri şartların Vichy
 hükümeti tarafından kabulü üzeri-
 ne beynelmül siyasette esas alı-
 nması Suriyeye tevccüh etmiş
 (Devamı 3 üclü sayfada)

Normandi Transatlantigini Nevyork'ta timanında gösteren son bir resim

Gençliğin elinde Ankara ya götürülen bayrak Çorumlulara tevdi edildi

Kavak 16 (A.A.) — Bay-
 rak Perşembe akşamı saat
 19,30 da atletlerden teslim alı-
 nmıştır.

Gençlerimiz neşe içinde
 Havzaya doğru yollarına dev-
 am etmektedirler.

Havza 16 (A.A.) — Bay-
 rak Perşembe gecesi saat 22,20
 de Havzaya âzizasiz getirilmiş
 ve belediye dairesindeki Ata-
 türk Odasına konulmuştur. Bu
 gün yollarına devam eden at-
 letlerimiz bayrak vilâyet hu-

B. RUZVELTİN FRANSIZLARA HITABESİ

Vişideki Amerikan
 büyük elçisi
 geri mi çağırılacak?

Normandiya transatlantigi
 ve diğer 10 Fransız vapuru
 nezaret altına alındı

Vaşington 16 (A.A.) — Ruz-
 velt bugün vakit geçirmeden
 radyo ile Fransızlara hitab e-
 derek demistir ki:

Fransavı ve müstemleke im-
 paratorluğunu zahiri olarak
 bırakacak bir ittifakı Fransız
 hükümetinin gönül rızası ile
 kabul edeceğine Amerikan mil-
 leti inanmıyor. Fransız Afri-
 ka müstemlekelerinin onların
 Atlântik sahillerinin teslim e-
 dilmesi Akdeniz sulhunu ve
 emniyetini tehdit eder. Esas
 siyaseti hürriyetin, istiklâlin
 ve halkçı müesseselerin tama-
 (Devamı 3 üclü sayfada)

Alman ve İngiliz Şehirleri bombalandı

Büyük bir İngiliz
 hava filosu
 Almanya üzerinde

Berline de
 taarruz
 edildi

Yunanistandaki tayyare mey-
 danları bombardıman edildi,
 Girit üzerinde 5 tayyare
 düşürüldü

Londra 16 (A.A.) — Hava
 nezaretinin tebliği:

Bu gece İngiliz bombardıman tay-
 yarelerinden müteekkil büyük bir
 filonun yaptığı hücumda Hanovre
 başlıca hedefi teşkil etmiştir. Şeh-
 rin, sanayi mahallelerinde büyük
 yangınlar çıkarılmıştır. Ağır bom-
 bardıman tayyarelerimizden bazı-
 ları Berlin, Hamburg ve Cuscha-
 ven'deki hedeflere hücum ettiği gi-
 bi bir kısmı da Calais, Boulogne ve
 Dieppe'deki doklara hücum etmiş-
 tir.

Tayyarelerimizden dördü bu ha-
 rekâttan dönmemiştir.

Sahil servisine mensub tayyare-
 ler bu gece Saint - Nazaire ve Lo-
 rient'daki doklarla gemilere hücum
 (Arkası sayfa 7 sütun 5 te)

Hess'in esrarı bir türlü çözülemedi

Londra siyasi mahfellerine
 göre Hess B. Hitlerle karşı
 isyan etmemiş

Hâdise bir uzlaşma te-
 şebbüsile alâkadar mı?

Londra 16 (A.A.) — Diploma-
 tik mahfellerden alınan emin ha-
 berler, Rudolf Hess'in İngiltereye,
 İngiltere ve Almanya arasında bir
 uzlaşma sabit fikrile gelmiş oldu-
 ğunun tesbitini mümkün kılmakta-
 dır.

Sözlerinden çıkarılan bazı mâ-
 naların aksine olarak, Hess, nazi re-
 jimine ve Hitlerin vesayetine karşı
 asla isyan etmemiş, fakat sırf iki
 memleket arasında sulhün yeniden
 tesisine çalışmak endişesile hareket
 (Devamı 3 üclü sayfada)

Nakil vasıtaları

Motörlü vasıtalarındaki mas-
 kelerin kaldırılmasına dair
 kararname tasdik edildi

Ankara, 16 (Hususi) — Fenerleri maskeli olarak çalıştırıl-
 maktâ olan nakil vasıtalarının seyrüseferde zorluk çekmekte olduk-
 ları anlaşıldığından İstanbul Vilâyetinde motörlü vasıtalarındaki
 maskelerin her an kullanılmaya hazır bulundurulmak şartile kal-
 dırılması hakkındaki kararname Heyeti Vekilece tasdik edilmiştir.

Çölde kum fırtınası arasında ilerlemeye çalışan askerler

İngilizler Sollumu istirdad ettiler

Halfaya geçidi
 de zaptedildi

Alman tebliği, düşman
 müfrezeleri Solluma
 girmişlerdir, diyor

Kahire 16 (A.A.) — Ortaşark
 İngiliz umumî karargâhının teb-
 liği:

Son ders

Profesör M. Kemal için dün
 Gülhanede heyecanlı bir
 ayırlık töreni yapıldı

Kıymetli profesörün memlekete yaptığı
 büyük hizmetler tebarüz ettirildi, bundan
 sonra M. Kemal son dersini verdi

M. Kemal kürsüde
 Gülhane tıbbikât mektebi ve
 hastanesi birinci hariciye kliniği
 profesörü operatör albay M. Ke-
 mal Ökenin, tahdidi sin dolaysile
 bu vazifesinden ayrılması muna-
 sebetile dün saat on yedide Gül-
 hane tıbbikât mektebinde bir ay-
 rılık töreni yapılmıştır.
 Çok samimi bir hava içinde ge-
 çen ve heyecanlı meslek hatırala-
 rının tezahürüne vesile olan bu
 (Devamı 4 üclü sayfada)

Irak Harbiye Nazırının Ankaradaki temaslari

Alman hariciye nezaretinin
 gazetecilerin suallerine
 cevabları

Berlin 16 (A.A.) — Yarı resmî
 bir kaynaktan bildiriliyor:

Bugün Alman hariciye nezare-
 tinde ecnebi gazetecilerinin sual-
 lerine su cevap verilmiştir:

«Irak harbiye nazırının Türki-
 yede hangi zatlarla müzakerede
 bulunduğu Berlinde bilinmiyor.
 Koca Türkiyenin Iraka karşı nasıl
 bir vaziyet aldığı da malûm de-
 ğildir.

Maamafih Berlinin siyasi mah-
 felleri diğer memleketlerin vazı-
 yetini ve bilhassa Irakın Arab âle-
 minde mazhar olduğu tevccühleri
 alâka ile takip ediyorlar.

Cihan pehlivani Koca Yusuf

Yalnız spor meraklı-
 larının değil, her
 Türkün okuması
 lâzımgelen bir eser

Dünyaya «Türk gibi kuvvetli»
 dedirten adamın hayatı

Pek yakında
 «Son Posta,, da

Hergün

Hâdiseler arasında Benzeyiş noktaları

Muhittin Birgen

A rada sırada, vesile düştükçe, bu muharebe ile bundan evvelkiler arasında bazı karşılaştırmalar yapıyoruz. Bu nevi karşılaştırmalarla okuyucularımız görmüşlerdir ki, bugünkü Avrupa mücadelesi ile, Napoleon devri arasında birçok benzer noktalar vardır. Garibi sudur ki, benziyen birçok noktalar arasında, benzemiyen noktalardan biri de, bu defa, Napoleon devrini değil, büyük Bolşevik ihtilâli devrini hatırlatıyor.

İzah edelim:
917 de Çarlık, askerî hezimetleri tamamlıyan siyasî ve içtimai bir taarruzla yere serildiği zaman, tarihin eski bir cemiyet hastalığını Rusyada nüksetmiş olarak tekrar gördük: Kommünizm. Harbin Rusyada yaptığı tahribatın şiddetle mütenasib bir kuvvetle ileri atılan bu isyan hareketi, kendisine «bütün cihan fikarını birleşiniz!» diye bir şiar yaptı ve bununla bütün dünyanın işçilerini iş sahiblerine karşı isyana teşvik etti. İçtimai adaletin bu müfrit telâkkisi, az kalsın, o sırada harbden perişan olan Avrupayı ve belki de daha geniş sahaları harekete getirecekti.

Kommünizm fikri tarihte, birçok defa çıkmış, fakat, içtimai adaleti anlayış tarzı itibarile gayri hayatî olduğu için yaşamamıştı. Bunun için, bu defaki tecrübe de en müsaid şartlar içinde harekete geçmiş olmasına rağmen, fazla intişar kuvveti gösteremedi ve içinden çıktığı siyasî muhtim hududları haricine çıktıkça mağlûb oldu.

Fakat, bu hareket bidayette büyük bir intişar tehlikesi göstermiş olduğu için, o sırada, Almanyaya karşı yeni muzaffer olmuş bulunan sermaye memleketleri, kendilerini bu tehlikeye karşı müdafaa zarureti hissettiler. O tarihte, İngiltere muzaffer ve denizlere hâkim idi; Fransa, aynı suretle muzaffer ve kara Avrupanın en büyük hattâ yegâne ordusuna sahib bulunuyordu. İtalya, hayli hasara uğramış olmakla beraber, henüz ayakta idi. Amerikan emirleri altında bir buçuk milyonluk bir kara ordusu vardı. Japonya, bütün askerî kuvveti ile sapaşgılam duruyordu. Rusyadaki ihtilâlin intişarını kendileri için büyük bir tehlike şeklinde gören bütün bu memleketler, bu ihtilâli bastırma - cak olan bütün kuvvetleri toplamaya ve bunlara yardım etmeye karar verdiler. Lehistanı Fransa sınıksı tuttu. İngiltere Denikinin arkasına geçti. Amerika, Japonya Amiral Kolçaka yardım ettiler. Bizat İngiltere, şimali Rusyada bir hareket yapmaya teşebbüs etti. Hülâsa, bütün Avrupa ve biraz da Amerika, yeni doğan Sovyetler hareketini bastırma için, onun muhaliflerine karşı harekete geçmiş bulunuyorlardı.

Aynı zamanda, Rusya, ablukanın bütün şiddetlerini taattı; muhaliflerinin bütün taarruzlarını görmüşü; eski Rusyayı terkib eden milliyet camialarının isyanları da etkisiz kalmıştı. Fakat, bütün bunlara rağmen Sovyetler hareketi için kendinden muzafferiyete çıktı. Çünkü, kendisine karşı harekete geçmiş olan itt fak, sadece bir «yardım ittifakı» idi.

Almanyanın bugün girişmiş olduğu hareket de, her zaman söylediğimiz gibi, bir rejim hareketidir. Müfrit olduğu için Rusyada yürümemiş olan bir hayat anlayışı, mutedil ve millî olduğu için Almanyada müsbet işler vücûda getirmiş ve bu suretle diğer bazı memleketlere de kendiliğinden geçmiştir. Bu hayat anlayışı, bir kısım Fransanın, bir büyük kısım İngilterenin ve daha büyük kısım Amerikanın hayat anlayışına muhalif bulunduğu içindir ki mücadele bütün şiddetle devam ediyor. Bugünkü Almanya, o günkü Rusya vaziyetinde değildir: Bir buçuk senelik askerî sergüzeştlerin bilançosu kâmilan aktiftir. Avrupada birçok taraftarlar kazanmış olduğu gibi, İngiltereden gayri olan aleyhtarlarında da hareket kabiliyeti yoktur. Maruz bulunduğu abluka, Sovyetlerin 913 le 921 arasında görmüş olduğu ablukaya nisbetle çok hafiftir. O vakitler Sovyetler «cümle cihan fikarını birleşiniz!» diyordu; bu defaki Almanya, daha realist ve daha kolay anlaşılır bir şiarla iktifa ederek, «Avrupalılar, birleşiniz!» diyor.

Bu hareketin karşısında mücadele mevkiinde bugün yalnız İngiltere bulunuyor. İngiltere kuvvetlidir; büyüktür, yorulması güçügesinin, dilencisinin ve kundura

Resimli Makale:

Çağın hakkını veriniz

Çok yaşlı bir adam gibi uyuşuk duran genç ne kadar gülünç ise, bir genç gibi hareket eden ihtiyar da o kadar gülünçtür.

Çocuk, genç veya ihtiyar, hayatın hangi devrinde bulunursanız o devrin icabatına tâbi olunuz, yaşınızla hareketiniz arasında ahenk bulunsun.

İstanbul hayatı

Yeni şairlerin içtima mahalli: Küllük

Röportajı yapan: Gavsî Ozansoy

Küllükten bir görünüş

Hatırlardadır. Bir müddet evvel yeni nesil temsil etmek iddiasında, fakat oldukça acayib, kargaçık burğaçık yazılar ve resimlerle dolu bir edebiyat mecmuası çıkmıştı. Bilmiyorum, bir hafta mı yaşadı, yoksa on beş gün mü? Herhalde ömrü kabuğunu parçalayıp, uçmağa kalkışan bir haşerenin ömründen daha uzun sürmemişti. Bu mecmuanın zarfına ve mazrufuna uygun, bir de acayib ismi vardı: «Küllük».

O vakit bu isimden mana çıkarıyanlar birbirlerine soruyor, münevver muhtirlerinde şu tarzda konuşmalara şahid oluyorduk:

«Yahu, bu ne biçim isim. Nereden hatırlarına gelmiş acaba?»

«Beyazılda bir kahvenin adınıymış. Edebiyatçılarımızın, bilhassa genç şairlerin ekserisi orada toplanır, sohbet eder, münakaşalara dalarlarmış. Hâsılı enteresan bir yermiş.»

«Tuhaf şey. Benim bildiğim küllük diye horozların eşindigi yere derler.»

«İyi ya, işte. Gene arada münasebet var demektir. Burada da genç şairler eşeleniyor.»

Hülâsa, sırtını eski Beyazıt camisine dayamış, senelerdenberi yeşil akasyaların ve kestane ağaçlarının altında yorgun, unutulmuş dinlenen «Küllük» bile sonunda ultra modern şairlerin serinden kurtulmuş, birkaç gün içinde böyle garib bir şöhrate havuşmuştu. Bu şöhrat hâlâ da devam ediyor. Beyazıtın bu eski ve köhne kahvesi bir gün edebiyat tarihimizde de yer alırsa, pek şaşmamalıdır.

Küllük nasıl bir yerdir?

Küllük nasıl bir yerdir? Burayı genç ve yaşlı ediblere bir nevi şınak yapan hususiyetler nelerdir? Müdâvimleri kimler? Gazete ve mecmua sütunlarında sık sık bu isme rastlıyanlar, bunu da merak etmiş olsalar gerek.

Edebiyatçılarımızı Küllüğe çeken birinci hususiyet ucuzluğudur. Fakat, bu sene Dünya Harbi buraya da tesir etmiş. Kahve 5 kuruştan altıya çıkmış. İkincisi de temizlik hususundaki kalenderliği olacaktır. Zira, modernist şairler, bunda orijinal bir çabı, bir nevi estetik buluyorlarmış. Diğer hususiyetleri de gölgesinin, dilencisinin ve kundura

boyacılarının bolluğu. Küllüğe devam edenlerin bir vazifesi daha vardır. Günde birkaç defa ayağa kalkıp, ihtiram vaziyeti almayı mahkûmdurlar. Zira Edirnekapiya göç edenler, Beyazıt camisinde namazları kıldandıktan sonra o muhtarlar, münakaşalar kesilir, yalnız Arif Dino meşhur gözlüğünü almına iterek, bu havayı tamamlamak için yüksek sesle şu meşhur şiirini söyler:

«Taştan mantar tarlası,
Çok yaşasın ölüleri.»

Herkes ayakta ve ihtiram halindedir. Fakat, eğer üstad Necîb Fazıl da aramızdaysa; o, bu hareketi bir ilâve yapar. Cenazenin arkasından yedi adım yürür. Çünkü, islâmî an'ane böyledir.

Küllükte neler duyulur?

Yeni çıkan tangoları ve rumbarları öğrenmek için, nasîf Yüksek (Arkası sayfa 8 sütun 1 de)

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Meslekdaşlarımızdan biri: — Almanya Groenlandi ısgal edebilir mi? Diye soruyor.

Haritaya baktık: Almanyanın böyle bir teğebbüste kullanabileceği en yakın üs Norveçtir. Orası ile Groenland sahilleri arasında binlerce kilometrelik bir deniz veya hava yolu var, sonra bu yol da İngilterenin hâkim bulunduğu küçük adaların yanından geçer. Üstelik bu yolun şu veya bu şekilde atlandığı farzedilse deniz boş bir saha değildir. Muhtelif noktalarında İngiliz kuvveti duruyor.

Sual bizde derhal menfi cevap vermek arzusu uyandırdı. Fakat o dakikada aylarca evvel sorulmuş olan başka sualleri hatırladık:

— Almanya Lehistanı mağlûb edebilir mi, Norveçi ısgal edebilir mi, garb seddini aşabilir mi? Şeklinde sıra ile bir sürü sualler sorulmuştu, hepsine de salâhiyet-

Söz arasında:

Birleşik Amerikadaki istatistik merakının yeni tecellileri

Obüs ile bombanın farkları - Makedonyanın maden zenginliği - Norveçte şişe buhranı

Bütün ihtiyaç ve hareketleri rasyonel bir esasa bağlayan memleketlerin birincisi Amerika değildir. Amerika hiçbir meseleyi gelişigüzel kararlarla halletmeye yanaşmamıştır. Bilâkis her hâdiseyi bir prensipe irca etmeye çalışmıştır. Avrupaya nisbetle daha az nüfuslu olmasına rağmen birçok sahalarında onu geride bırakmasının başlıca sebebi budur. Bunda, Amerikanın federal bir memleket oluşunun büyük faydası görüldüğü muhakkaktır. Rasyonel çalışma, onda, istatistik zevkini adeta bir zaruret, bir ikinci tabiat haline getirmiştir. Meselâ Amerikada kaç obur vardır? Bunu size öğretecek rakamı bulabilirsiniz. Tiryakilerin sayısı, şu veya bu sakızın müptelâları hep tasnif edilmişlerdir. Bu kadar abes rakamları tophyan bu âlemin ciddi ve millî hayatına rolü olabileceği sayılara ayrıca büyük ehemmiyet verdiği şüphesizdir. Bu suretle öğreniyoruz ki Birleşik Amerikada her yirmi bir saniyede mühim sayılabilecek bir çürümüş veya cinayet işlenmektedir. Vasıflı hırsızlardan her kırk saniyede bir nümune kaydedildiği gibi her otuz beş saniyede bir hırsızlık vukubulmaktadır. Üç dakikada bir bir otomobil hırsızlığı, kırk dört dakikada bir de bir intihar vak'ası, artık bu âlemin bugün alışmış olduğu ruzmerre vukuattandır.

Obüs ile bombanın farkları - Makedonyanın maden zenginliği - Norveçte şişe buhranı

Obüs ile bombanın farkları - Makedonyanın maden zenginliği - Norveçte şişe buhranı

Obüs ile bombanın farkları

Bundan evvelki harberlerde umumiyetle top mermisinden, obüs-

ten, şarapnelden bahsedilirdi. Bu harbe hemen hemen şarapnelden hiç bahsolumuyorduk. Daha ziyade obüs kullanıldığına ve bombadan istifade olduğuna işaret ediliyordu.

Bu sebeple de insanın obüs nedir? Bombanın böyle bir mermiden ne farkı vardır? sualini sorması kadar tabii bir şey yoktur.

Gerek bombanın, gerek obüsün ayrı ayrı birer tahrib mermisi oldukları şüphesizdir. Şu fark ki bombada daha ziyade patlayıcı madde, obüste ise daha fazla maden ve terçian çelik vardır. Binnetice bombanın hava üzerinde husule getirdiği tazyik daha geniştir. Tahrib sahası daha şumulüdüdür. Buna mukabil kuvvetli manialara ve meselâ sağlam yapılmış duvarlara ve zirhlara karşı obüsün nüfuz kabiliyeti çoktur. Bomba sıklıkla sâriat bakımından mürecahtır ve bir yere nüfuz edebilir. Obüs ise, bütün ağırlığıyla bir manıaya, bir gemi güvertesine veya bir dama çarpması icab eder.

Obüs ise, infilâkının husule getirdiği dehşetden başka onu atan topun fırlatma kuvvetini de beraber taşır. Bütün bu esbabdan ötürü obüs daha dehşet verici bir tahrib vasıtasıdır.

Makedonyada maden zenginliği

1913 te Yugoslavya, Yunanistan ve Bulgaristan arasında taksime uğruyan Makedonya son harbe bir defa daha parçalandı. Bir zamanlar komitelerinin nihayeti gelme faaliyetlerine sahne olan bu memleketin bu derece tamah uyanırmasının sebebi, bilhassa toprak altı servetlerinin zenginliği olmuştur. Filvaki Yugoslavya Makedonyası şimal ve cenubunda meydana çıkan bakır madenleriyle şöhrat almıştı.

Çinko ve kurşun madenleri o kadar zengindir ki toprak altında galeriler kazınmaya hacet yoktur. Fakat bugüne kadar bunlar işlenmemişlerdir.

Kromu ihtiva eden büyük sahaların şimdiye kadar rasyonel bir surette çalışmamış olmaları Yugoslavyanın krom ihtisâl eden bir memleket olarak tanınmasına imkân vermemiştir. Fakat şimali Yugoslavyadaki madenlerin muhtevası yüzde (40-42), cenubdakilerin ise yüzde (50-54) e kadar çıkmaktadır.

Komanova ve Üsküb civarındaki antimonun, Ohri yakınındaki manganez madenleri ise bir hayli zengindirler. Bunların haricinde Yugoslav Makedonyasından ayrıca manyezi, gümüş, kökür, potas ve kırmızı mermer de istihâl olunmakta idi.

Norveçte şişe buhranı

Norveçin ısgalından sonra bu memlekette büyük bir şişe buhranı baş göstermiştir. Bunun sebebi, zenginliği ile meşhur olan bir kısım Norveç kömür ocaklarının muattal bir halde kalmasıdır ki binnetice Norveç cam ve şişe fab-

Sözün kısası

Fantaziya kesir..

E. Ekrem Talu

Falanca, bugün falan yerde bir nutuk irad ederek...

Falan, gazetecilere vukubulan beyanatında...

Gene falan, filâncaya yapılacak yardımın, 1953 senesine kadar tam ve müessir bir hale geleceğini...

Gene falan, falanca şöyle yaparsa, ona karşı da böyle yapacağız... demiş, dedi, diyor, diyecek!

Ortalıkta bir palavra yarışında gidiyor! Eski zamanda da böyle, bu kadar çok atılır mı idi? Yoksa, istihbarat vesaiti arttı da, hepsini duymak mümkün oldu, ondan mı? Gazeteyi aç aynı nakarat... radyoyonun düğmesini çevir hep o mısralar!

Bir de, ciddi ciddi:
— Reakter asrıdayız! Diyo...

Hangi realite? Hakikat.. müsbele iş nerede? Gelsin kuru lâfi Gelsin vâd ve vâid!

Haniya, Nasreddin Hoca çamurdan adam yapıyormuş da, biri sormuş:

— Hoca, ne yapıyorsun?

— Adam.

— Çamurdan adam yapıyor musun?

— Rızkını veremeyecek olduktan sonra, neden yapılmışın?

— Şimdi de beyanatçılara, nutukçulara, mesajcılara sorsak:

— Bu kadar vâdleri ne diye yapıyorsunuz?

— Tutmayacak, tutmayacak oluktan sonra ne diye yapıyoruz? Cevabını verirler mi?

Hâlâ, «Şöyle yapacağız.. böyle edeceğiz» gibi sözlerle efkârı umumiyeyi avutmağa, uyutmağa çalışanlar, palavralarının dörtte biri nisbetinde filiyata girişmiş olsalardı feleğin çarhi mutlak başka türlü dönerdi.

Lâf ile peynir gemisi yürümez darbi meselinin herhalde başka dillerde de karşılığı olacaktır. Şayed yoksa bu önemli lâkırdıyı birkaç lisan tercüme etmeliyiz. Beşeriyete hayli faydası olur.

Gel gelelim, kuru lâkırdı yarışını devam edip gidiyor. Ben dedim.. sen dedin.. öteki dedi.. dikkat ettin mi? Ajanslarda başka bir şey kalmadı. Salt beyanat; boyuna beyanat.. ve geçmiş günlere, aylara aid yıkıntı, döküntü ve düşüntü is tatiştigi.

Sinir harbinden sonra bir de kafa, dimağ harbi başladı. Beynine güvenen dayansın!

— Filanca şöyle demiş.. falan şöyle diyor.

Arabin dediği gibi:

— Fantaziya, beyanat kesir.. ve lâkin filiyat mafis!

Bu defaki cihan harbinin tarihi de zâhir böyle hülâsa edilecek. Harırlısı olsun!

E. Ekrem Talu

rikalarının da kısmen faaliyetlerini tatil etmelerine sebep olmuştur. Bu yüzden Norveçte bir şişe maden suyu veya şarap almak işi tıyeyenler evvelce aldıkları maden suyu veya şarap şişesinin boş olarak iade edilmesine mecbur tutul maktadırlar. Bu usul çok iyi netice vermiş ve birçok fabrikalarda kömür tasarrufunu temin eylemiştir.

İsveçte elektrik ucuzluğu

İsveç, geniş mikyasta kasabık hayvan yetiştiren Avrupa memleketlerinin başlıcalarından biridir. Hayvan yetiştirme işi çok geniş bir ölçüde tutulduğu için bunlara mahsus çok büyük hayvan ağılları mevcuttur. Fakat kışlaklarda bu ağıllar muntazam ve sağlam yapılmakta iselerde yaylalarda bu kadar masrafa lüzum görülmemektedir. Çünkü iktisadi değildir. Bu sebeple İsveçliler hayvan ağıllarının etrafını muntazam telörgülerle çevirmişlerdir ve bunlardan hafif bir elektrik cereyanı geçirmektedirler. İsveçten e-

(Arkası sayfa 8 sütun 2 de)

TAKVİM

MAYIS

Rumi sene 1357	17	Arabi sene 1360
Mayıs 4	Romani sene 1941	Hizir 12
CUMARTESİ		
GÜNEŞ	R. Âhr	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
5 41	8 36	
9 20	7 15	
Ogle		
S. D.	S. D.	S. D.
V. 13 10	17 07	20 21
E. 4 09	8 46	12 1 50

MAYIS

Rumi sene 1357	17	Arabi sene 1360
Mayıs 4	Romani sene 1941	Hizir 12

CUMARTESİ

GÜNEŞ	R. Âhr	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
5 41	8 36	
9 20	7 15	
Ogle		
S. D.	S. D.	S. D.
V. 13 10	17 07	20 21
E. 4 09	8 46	12 1 50

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye Verilirken Vişi ne diyor?

Fransız - Alman müzakereleri henüz ilk merhalede Fransızların Amerikalılara verdikleri cevab

Vişi, 17 (A.A.) — Mareşal Peten'in Fransız milletine hitabesi hakkında mütealemler devam etmektedir. Peten'in beyanatı Fransız milletine müzakerelerin ne gibi bir zihniyet içinde devam ettiğini göstermekte ve bundan sonra ne gibi neticeler beklenebileceğini irae etmektedir. Bundan başka Fransız İmparatorluk olması haysiyetle müstemlele meselesiyle meşgul olmak vazifesinde vardır.

Fransa ve imparatorluk bu iki esaslı nokta iledir ki, yeniden kalınmak niyetindedir. Bu iki mesele Fransız-Alman müzakerelerinin temelini teşkil etmektedir.

Eaasen Fransız - Alman müzakerelerinin açılması Fransız efkârı umumiyesine hiç bir suretle süprize düşürmemiştir. Çünkü Montuvar politikası hiç bir zaman reddedilmemiş, hattâ intizar devresinde bile birçok defa teyid edilmiştir. Eğer mareşal, müzakereler hakkında fazla tafsilat vermemişse bunun sebebi müzakerelerin henüz nihayetlenmemiş olması, ilk merhalesinde bulunmasındandır.

Fransa, ne kadar az olursa olsun Amerikanın göndermiş olduğu yiyecek yardımlarını minnettarlıkla karşılamıştır. Fakat bu sempati Fransa haricinde bulunan bazı kimselerin Avrupa tesanüdüne karşı ileri sürmek istedikleri kit'alar arası tesanüdüne Fransayı götürmek için کافی değildir.

Irakta büyük bir muharebe başladı

Bağdad, 17 (A.A.) — Irak tebliğine göre, Irak kuvvetleri Basra muntakasındaki İngiliz mevzilerine hücum etmişlerdir. Büyük bir muharebe başlamıştır. Bu husustaki tafsilat bilâhare verilecektir. Diğer cepheelerde hava faaliyeti olmamıştır.

Singapura Amerikan harb malzemesi çıkarıldı

Londra 16 (A.A.) — İngiltere'den Singapura gelen takviye kuvvetleri Singapur'un Keppel limanına ihraç edilmiştir. Bu limanda büyük bir faaliyet hüküm sürmektedir. Ödünç verme ve kiralama programı mucibince Amerikadan gelen yeni harb malzemesinin Amerikan şileblerinden tahliye edilmekte olduğu görülmektedir. Gönderilen takviye kiti atı o kadar çoktur ki bunların ihraçı geçen Perşembe gününe kadar devam etmiştir.

Japon askeri Heyeti İtalyada

Roma 16 (A.A.) — Giornale d'Italia gazetesi Pazar günü İtalyan payitahtına iki Japon askeri heyetinin geldiğini yazmaktadır. Bu heyetler General Yamasaite ile Amiral Nomuranın riyasetinde bulunmaktadır. Heyetler Almanyada epeyce kalarak garb cephesini ziyaret etmişlerdir.

İngiliz ve Alman esirlerine sigara verilmiyor

Londra 16 (A.A.) — Salâhiyet tar bir membandan öğrenildiğine göre Alman hükümetinin İngiliz harb esirlerine sigara tevziyatına nihayet

Hapishane ve tevkifhaneler hakkındaki kanun lâiyhası

Ankara 16 (Hususi) — Hükümet, hapishane ve tevkifhanelerin sureti idaresi hakkındaki kanunun 2 nci maddesinin tadiline mütedair olan kanun lâiyhasını Meclise göndermiştir. Bu kanunun mucib sebebler mazbatasında şöyle denilmektedir:

Hapishanelere mahkûmlar namına haricden gelen mektub ve her nevi mersuellerin ve mahkûmların harice gönderilecekleri bu gibi muhabere vasıtalarının tetkik edilmemesi ve mündericatinin idarece meçhul kalması ve

hapishanede ziyaretçilerle konuşmanın kontrolsüz bırakılması bir takım mahzurlu neticeler tevlihdedeceği nazara alınarak hapishanelerin emniyeti bakımından mahkûmların kendilerini ziyarete gelenlerle konuşmalarının kontrola imkân verecek bir sekile raptedilmesi gerekli görüldüğü gibi gerek yanlarına gelen ve gerek harice gönderilecekleri mektub vesair her nevi muhabere vasıtalarının da bir kontrola tâbi tutulması zarurî bulunmuştur.

Suriyeden İraka tanklar geçirildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Hiç haber vermeksizin ve Edenin Avam Kamarasındaki beyanatı takaddüm ederek İngiliz tayıyareleri 14 ve 15 Mayıs tarihlerinde Sam, Tüdmür ve Rayak tayyare meydanlarını bombardıman etmişler ve mitralyöz ateşine tutmuşlardır. Bu taarruzlar esasında bir Fransız sübayı ölmüş ve birçok kişi de varalanmıştır. Rayak tayyare meydanı sonradan bir İngiliz tayyaresi tarafından mitralyöz ateşine tutulmuştur.

Diğer taraftan İngiliz tayıyareleri Suriyenin ve Lübnanın muhtelif yerlerine beyannameler atmışlardır.

İngiliz hava kuvvetlerinin bu hareketleri Büyük Britanya tarafından Fransaya karşı hasmane hareketlerdir. Binaenaleyh Fransanın Suriye ve Lübnan fevkalâde komiseri Büyük Britanya başkonsolosuna şiddetli bir protesto notası göndermiştir.

Vaziyet ciddi

Londra 16 (A.A.) — Royter: Alman tayıyarelerine Suriyede kolaylıklar verilmiş olmasına Londra mahfellerinde teessüf edilmele beraber, vaziyetten telâşa düşmeğe mütemayil bulunulmaktadır. Vaziyetin ciddi olduğu söylenmekte, fakat bu vaziyete askeri bakımdan hâkim olunabileceği ilâve edilmiştir.

Suriyeden tanklar geçirildi

Londra 16 (A.A.) — Müstakil Fransız ajanının Kahire muhabiri hafif tanklarla diğer harb levazımının Suriyeden Irak istikametine geçtiğini bildirmektedir.

Hür Fransızların beyannameleri Aynı muhabir, hür Fransız pilotlarının Perşembe gecesi Suriye toprakları üzerinde uçarak Orta Şarkta hür Fransız müessesili general Cartoux'un imzasını taşıyan beyannameler attığını da bildirmiştir. Vaktile Şam valisi olan general Cartoux Suriyeyi iyi tanıyan biridir. General Suriyede ki Fransızlara radyo ile hitab ederek Alman tahakkümü altında bulunan Vichy hükümetinin boyunduruğundan kurtulmalarını talep etmiştir.

Hür Fransızların beyannameleri Londra 16 (A.A.) — Hür Fransızların merkezî komitesi tarafından nesredilen bir beyanname, Almanların Suriye hava meydanlarından istifade etmelerine müsaade etmek suretile Vichy hükümetinin yaptığı yeni ihanet hareketi tebarüz ettirilmektedir.

Beyannameye mareşal Petain'in son vâdinden nasıl dönebildiği ve Fransanın mütteliklerine karşı Almanlara alenen nasıl iş birliği yapabildiği hayretle sorulmaktadır. Beyannameye Vichy'nin Fransız milletinin büyük ekseriyetinin arzusu hilâfına hareket ettiği hakkındaki hür Fransızların kanaati bir kere daha teyid edildikten sonra şöyle denilmektedir:

Amiral Darlan'ın ve cürüm ortaklarının irtikâb ettiği bu hacalet verici hareket karşısında hür Fransızlar Vichy hükümetinin Fransayı temsil etmediğini ve bu hükümetin şerefsizce hareketlerinden Fransız milletinin asla mes'ul tutulmaya çağını bütün dünya müvacesesinde beyan etmeği vazife bilirler.

Suriyeden geçen Alman tayıyareleri Kahire 16 (A.A.) — İngiliz askeri sözcüsü şu beyanatta bulunmuştur:

Suriye üzerinden uçtukları evvelce bildirilen Alman tayıyareleri İraka giderken Suriye hava meydanlarından istifade etmişlerdir. Anlaşıldığına göre bu tayıyareler verildiği haber alınması üzerine İngiliz harbiye nezareti de Alman harb esirlerine karşı aynı tedbiri ittihaz etmiştir.

Hess'in esrarı bir türlü çözülemedi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

eden «samimi bir nasyonal - sosyalist» olduğunu bildirmiştir. Hess, İngiliz hava kuvvetlerinin bombardımanlarının Almanyada endişeler uyandırmakta olduğunu kabul etmiş, fakat tezini o tarzda ileri sürmüştür ki, sulh lehinde müdahalede bulunuyorsa bunu Almanyayı harbin âfetlerinden siyanetten ziyade, fikrince sonu İngiltere için meşum olacak, fakat uzun vadeli neticeleri medeniyet için de zararlı edeceğine bir anlaşmazlığa nihayet vermek için yaptığını anlatmak istemiştir.

Pek sarıhtır ki İngilizler, bu teze kanmamışlardır.

Eğer Hess, sulhün yeniden tesisi imkânı bahsinde sondayapmak için gelmişse, bunu İngiliz menfaati için değil, fakat Alman menfaati için yapmış olduğu sarıhtır.

Hayaller...

Hess, buraya, bugün Alman akülâmelerinin anlatmak istediği gibi ister kendiliğinden gelmiş olsun, ister seyahati Hitler'in Makayavelvi ri bir plânının neticesi bulunsun, şurası muhakkaktır ki, bu, Hess'de veya şeflerinde, harbin devam müddeti ve istikbalı hakkında endişeler mevcut olduğunu göstermektedir ve bu, enternasyonal vaziyet için fevkalâde müsaide bir unsur teşkil etmektedir.

Diğer taraftan şu cihet sabit olmuştur ki bizzat Hess, veyahud bir çok nazi şefleri, İngiltere ile bir kompromi imkânları bahsinde hayale kapılmaktadırlar.

Mısır Kralı Faruk Ruzveltin oğlunu kabul etti

Londra 16 (A.A.) — Kahire'den müstakil Fransız ajanına gelen bir telgrafa göre, Mısır Kralı Faruk, Giridden dönen Birleşik Amerika devletleri reisinin büyük oğlu yüzbaşı James Ruzvelt'i kabul etmiştir. Yüzbaşı Ruzvelt Krala Birleşik Amerika devletleri reisinin bir mektubunu vermiştir. B. James Ruzvelt Ortışark İngiliz hava kuvvetleri nezdindeki müşahidlik vazifesine başlamıştır.

İngiltere birçok zaruretlere rağmen şimdiye kadar Suriyeye dokunmadı ise, bunu, Fansada uyanabilecek bir aksülâmeden içtinab etmek ve politik olmayan bir adım atmış olmamak için yapmadı. General Veygand onun için hesaba katılmak lâzımgelen bir unsur mahiyetinde idi. Yakın atı bu hesabın isabet derecesini kısa zaman sonra gösterebilecektir.

Irakta vaziyet

Londra 16 (A.A.) — Reuter ajansının Kahiredeki hususi muhabiri bildiriyor: Habbaniyeden tayıyare ile avdet eden bir İngiliz sübayı dün sabah bana verdiği hususi bir mülâkatta şunları söylemiştir:

Iraktaki vaziyete süratle hâkim olamaktayız. Irak ordusunun bazı münferid cüzütamları taarruz ve muharebe kabiliyeti göstermişse de beyeti umumiyesi itibarile bu ordu mühim muharebeler için hazırlanmamış bulunmaktadır. Nitekim Iraklılar mühim kuvvetlerle karşılaştıkları zaman daima teslim olmuşlardır.

Siyaset ALEMİNDE

Alman - Fransız yakınlığına dair

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Harbin inkişafı üzerinde büyük tesir yapabilecek hâdiselerden biri de Almanyaya ile Fransa arasında akdedildiği bildirilen ve daha şimdiden ilk neticelerini vermeye başlamış olan anlaşmadır.

Almanya ile Fransa arasında konuşmalar yeni başlamış değildir. Bu hususta kat'i bir tarih zikri imkânı sı olmakla beraber bu müzakereleri, muhtelit Alman - Fransız mütareke komisyonunun teşekkülü ile beraber iptidat etmiş sayabiliriz. İlk esasları o heyet tarafından ve basit gibi görünen bir takım mesnedlere istinad ettirilmiş olan müzakereler, şümullü bir mahiyet alır almaz daha salâhiyetli mercilere intikal ettirilmiş ve böylece iki sebik hastım arasında bugünkü neticeleri veren sıkı temaslar başlamıştır.

Bununla beraber meselenin hukuki veçhesi mevzuabahs olan askeri meseleler kadar mühim değildir. Suriyedeki Fransız garnizonu mevcudu 30 binle 60 bin arasındadır. Bu askerlerden birçoğu müstemlele askeridir. Zira Fransız askerlerinin ekserisi geçen Haziranda Fransaya dönmüşlerdir. Kalan kuvvetler Fransız ordusunun en iyi kit'aları değildir ve yerli ahali ile zorluklara maruz kalmışlardır.

Suriyede siyasi ve askerî meseleler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tir. B. Eden Avam Kamarasındaki beyanatında Alman tayıyarelerinin Suriye hava meydanlarına geldiğine ve general Wavell'e bundan mütevellid vaziyeti karşılamak üzere icab eden tedbirleri almak için tam salâhiyet verildiğini ifşa etmiş tir. Bu, esasen çok muğlak olan vaziyette çok vahim bir inkişaftır. Ve bu inkişafın İngilterenin Vichy hakkındaki münasebetlerinde ne tesir yapacağına tasavvur ve derpiş etmek kolay değildir.

Suriyede Fransız hukuku meselesi

Tamamen hukuki bakımdan, Fransa Milletler Cemiyetinden çıktığını tebliğ ettiğine göre Fransanın Milletler Cemiyeti mandası mucibince Suriyede malik bulunduğu hukuk mülgadır. Buna binaen, Büyük Britanyanın girişeceği herhangi bir hareket nazari olarak manda sahibi bir devlete karşı yapılmış olmayacaktır.

Askerî meseleler

Bununla beraber meselenin hukuki veçhesi mevzuabahs olan askeri meseleler kadar mühim değildir. Suriyedeki Fransız garnizonu mevcudu 30 binle 60 bin arasındadır. Bu askerlerden birçoğu müstemlele askeridir. Zira Fransız askerlerinin ekserisi geçen Haziranda Fransaya dönmüşlerdir. Kalan kuvvetler Fransız ordusunun en iyi kit'aları değildir ve yerli ahali ile zorluklara maruz kalmışlardır.

Tayıyare meydanları

Vaziyet Irak buhranile daha ziyade zehirlenmiştir. Irak hükümetinin Beyrutta ve Şamda bazı taarratları vardır. Fakat heyeti umumiyesi itibarile ahalinin Büyük Britanyaya karşı temayülü fena değildir. Suriyede iyi vaziyette birçok hava meydanları mevcut olmamakla beraber, Şamın bulunduğu yayla yeni iniş meydanları temin edeceği gibi makineli bir harb için de mükemmel bir arazi teşkil edecektir.

Berline göre

Berlin 16 (A.A.) — Yarı resmî bir mahfelenin bildiriliyor: Alman - Fransız müzakereleri Berlindeki yabancî gazete mahfellerinde öyüğü bir alâka uyanırmakta devam ediyor.

Bir suale cevap olarak hariciye nezareti, müzakereler henüz sona ermediği cihetle bir Alman - Fransız anlaşmasından bahsetmenin tamamiyle yanlış bir şey olacağını bugün kaydetmiştir. Siyasi mahfeller bu müzakerelerin gerek işgal altında bulunan, gerek işgal altında bulunmayan muntakalarda çıkan Fransız gazetelerindeki akislerini tebarüz ettiriyorlar. Alman mahfelleri Fransız gazetelerinin intibahlarından Fransanın kendini başka bir kit'anın nüfuzu altında olmayıp bir Avrupa devleti olarak hissettiğini istihrac ediyorlar. Bunun içindir ki, Berlinde zan nediliğine göre Petainin bu temayülü, Mareşal Petainle Amerikan büyük elçisi Amiral Leahy arasında yapılan mülâkatta da tezahüratını göstermiştir.

Amerikaya ihtar

Diğer taraftan siyasi mahfellerde işaret edildiğine göre Almanya hiç bir zaman Avrupa ile Amerika arasında yaptığı tefrik kadar sarıh bir tefriki Avrupa ile Afrika arasında yapmamıştır. Avuranın Amerikanın dahill işlerine müdahale etmesine lüzum yoktur. Fakat Amerikanın da Avrupa işlerinde işi yoktur. Akdeniz muntakasının ise eski hüfyanın bir kısmı olduğu şüphesizdir.

Londra 16 (A.A.) — Times gazetesinin Lizbon muhabirine göre Darlanla Hitler anlaşması Almanların Akdenizle Afrikadaki mücadelerinin yeni bir safhasına başlangıç teşkil edecektir. Almanlar Fransız Kamerun'unu istemişlerdir. Fakat bu sefer Vichy değil, Madrid mukavemet göstermektedir.

Mareşal Peten'in nutkunun Berlinde akisleri

Berlin 16 (A.A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor: Mareşal Petainin dün radyo ile Fransız milletine hitaben söylediği nutuk hakkında Berlinde çok büyük alâka gösterilmektedir.

Berlin siyasi mahfellerinde, bu nutuk, Avrupa devletleri ile işbirliği yapmak azminin ifadesi olarak telâki edilmiştir. Alman hariciye nezaretinde şu fikir mevcuttur ki Mareşal Petainin beyanatı, Fransanın yabancî nüfuzunu bu sahadan atmakta olduğunu bir burhanı olarak da telâki edilebilir.

“Denizlerin hürriyeti Amerikanın tarihi siyasetidir,”

Kızıldeniz hakkında Ruzveltin sözleri

Vaşington 16 (A.A.) — Ruzvelt, Kızıldeniz Almanya tarafından ecnebi vapurlar için tehlikeli muntaka ilan edilmesinin hakkındaki bugün gazetecilere yaptığı beyanatı Birleşik Amerikanın şimdiye kadar ticaretini ve denizlerin serbestliğini himaye için iki defa donanmasını kullanmış olduğunu hatırlatmış ve bundan bir asır evvel Akdeniz korsanlarına ve sonra da Carabes korsanlarına karşı yapılan hareketlere telmih etmiştir.

Gazeteciler bir asır evvelki Akdeniz korsanları gibi şimdi de modern korsanlar mı bulunduğunu sormuşlardır.

Ruzvelt bu suale «muhakemeniz kullanınız» cevabını vermekle itifa etmiş ve «denizlerin hürriyeti Amerikanın tarihi siyasetidir» demmiştir.

B. Ruzveltin Fransızlara hitabesi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

mile tahribî olan bir askeri devlette ittifaki tazammur edecek olan sözde işbirliğine aid herhangi bir anlaşmayı Fransız milletinin gönül rızasıyla kabul edeceğini akl almaz.

Birleşik Amerikanın Fransa hükümetine olan münasebetlerinde ki siyaseti Fransız - Alman mütareke şartlarına ve bu mütareke ile Fransa hükümetine konulan bazı tahdidata istinad ediyordu Bundan ayrıca da, Almanyaya ile mütarekenin icabları haricinde hiç bir işbirliğinin kabul edilmiyeceğine dair Fransa devlet reisinin ve hükümetinin teminatına da malik bulunuyordu.

Amerika sefiri geri mi çağırılacak

Vaşington 16 (A.A.) — Royter: Her bakımdan ve fiili mahiyette olmak üzere Birleşik Amerika ile Fransa arasındaki siyasi münasebetlerin sona ermesi ve Fransadaki Amerika büyük elçisi Amiral Leahy'nin yakında geri çağırılması bekleniyor.

Birleşik Amerikanın Fransayı Mihverden uzak tutmak yolundaki büyük gayretleri akim kalmışa benziyor. Fransanın hattı hareketi ve Ruzveltin «Nazi rejimi ile ittifaki tazammun edilecek herhangi bir işbirliğini Fransanın kabul etmesini akl almaz» yolundaki sözleri gazetelerin ilk sayfalarında Hess'e aid haberlere takaddüm etmektedir.

Fransız müstemlekelerinin akibeti

Bu sabahki konuşmaların başlıca mevzuu sudur: Fransanın Okyanusunun iki sahilindeki müstemlekeleri ve bilhassa Martin'ü 73, Guinee ve Dakar ne olacaktır? Bugünkü şartlar içinde Amerikanın tabiatile alâkadar bulunduğu bu mesele nasıl bir inkişaf gösterecektir? Vichy'nin hattı hareketi Amerika efkârı umumiyesinde ve hükümet mahfellerinde eim bir tesir yapmış ve harbin Amerikaya ne kadar yakın olduğunu göstermiştir.

«Normandiya» nezaret altında

Vaşington 16 (A.A.) — Sahil muhafaza teşkilâtından bildirildiğine göre, Amerikan limanlarında bulunan Fransız vapurlarına silâhli muhafızlar ikame edilmiştir. Bu tedbir neticesinde, «Normandiya» dahil olmak üzere Nevyorkta 4, Yeni Orleans'da 3, San-Pedroda 2 ve San-Sanskoda bir ki com'an 10 Fransız vapuru nezaret altına alınmıştır.

Sahil muhafaza teşkilâtının başlı bulunduğuna malîye nezareti sözcüsü, manye nezaretinin bu vapurları henüz tesellüm etmediğini söylemiştir.

Berlinin sesi

Berlin 16 (A.A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor: Bütün Alman hariciye nezaretinde, Ruzvelt'in Fransa hakkında deklarasyonu bahsinde vaziyet almaktan imtina edilmiştir. «B. Ruzveltin bu mesajına» cevabın Berlinde değil, fakat Vichy'den verileceği bildirilmiştir. Buna rağmen, Berlin siyasi mahfelleri, Ruzvelt'in beyanatı hakkında az çok alâka göstermişlerdir. Bu alâka, bu mahfellerin intizar vaziyetinde bulunduğunu isbat eylemektedir.

6 ayda pratik usul ile İngilizce Ondokuzuncu ders 5 nci sayfada

Şehir Haberleri

Çocuk kampları 9 Haziranda açılıyor

Ücretli talebelerden başka, fakir ve babası askerde olan çocuklar da kamplara parasız olarak iştirak edebilecekler

Maarif dairesi, her sene olduğu gibi bu yıl da tatil münasebetiyle şehrimizin muhtelif semtlerinde çocuk kamp ve bahçeleri tesisine karar vermiştir. Alâkadarlar, bu sene okulların erken tatil edilmesi dolayısıyla birkaç ay devam edecek olan çocuk kamp ve bahçeleri için diğer senelere nazaran daha zengin ve esaslı programlar hazırlanmaktadır. Bir müddet evvel Bartında açılan kamp 12 lira ücretle faaliyete geçmiş bulunmaktadı. Kızıtoprak, Maltepe ve Kartal kampları da 9 Haziran Pazartesi günü açılacaktır. Bu seneki kamplara paralı olarak iştirak edecek zengin çocuklarından 20 lira, küçük esnaf çocuklarından 17 lira ve memur çocuklarından 14 lira ücret alınacaktır.

Maarif idaresi, bu seneki kamplara alınacak ücretli çocuklardan başka yardıma muhtaç babasız çocuklara babaları askerde bulunan veya babası olup da annesi bulunmayan ilk okul talebelerinin de parasız olarak kendi arzularıyla kamplara alınmasına karar vermiştir.

Bu ayın 27'sinden itibaren kazalara gönderilecek okul doktorları kamplara ücretli veya ücretsiz olarak iştirak edecek çocukların sıhhi muayenelerini yapacaklardır. Anormal bir vaziyette veya herhangi bir sarı hastalığı bulunanlar kamplara alınmayacaklardır. Beyazıt, Üsküdar, Kağıtçı, Karagözü, Kasımpaşa ve Kadıköyünde de ayrıca birer çocuk bahçesi açılacaktır. Buralarda çocuklar için açık hava kütüphaneleri tesis edilecek ve ikinci kahvaltısı verilecektir.

15 yaşında bir kızın yüzünü kesen ihtiyar

Kumkapıda Mehmed Erirtürk isminde bir dükkancı kendisine borcunu ödemediği Arın kızını Dikranlı isminde 15 yaşında genç ve güzel bir kız yüzünden jiletle yaralamıştır.

Hâdisiye zabıtaya intikal etmiş, kız alman ifadesinde dükkancının kendisini evine davet ettiğini, kabul etmediği için de, bu işi yaptığını iddia etmiştir.

Yaralanan ve yüzünün güzelliği bozulan kız dün adliye tabii Hikmet Tümel tarafından muayene edilmiştir. Suçlu ihtiyar hakkında adli takibata başlanmıştır.

Küçük Haberler

Yeni inşa edilmekte olan binalarda çirüç malzeme kullanıldığı hakkında belediyeye yapılan şikâyetler üzerine fen işleri müdürlüğü tarafından tetkiklere başlanmıştır.

Yapılan tetkikler neticesinde bu şikâyetler varid görüldüğünden alâkadar memurlar vazifede lâkaydiden dolayı şiddetle cezalandırılacaklardır.

Beyoğlunda Yenişehirde oturan Akif adında bir çocuk arkadaşını Serkisle oynarken aralarında kavga çıkmış, bu esnada Serkis çakı ile Akifi vücudunun muhtelif yerlerinden yaralamıştır. Yaralı çocuk tedavi altına alınmış, Serkis yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Dünkü ihracatımız 188 bin liraya bulmuştur. İhrac edilen maddeler arasında Romanya'ya taze tuzlu balık, İsviçreye tiftik ceviz, balık, İtalyaya balık vardır.

19 Mayıs Spor ve Gençlik Bayramı münasebetiyle Eminönü Halkevi spor kolu, bir spor bayramını tertip etmiştir. 19 Mayıs günü saat 16 da Evin jimnastik salonunda yapılacak bu bayrama kız ve erkek, Eve mensub bütün sporcular iştirak edeceklerdir.

Pangaltıda Ergenekon caddesinde 58 numaralı dükkanda meyhaneci İsmaille aynı yer sakinlerinden balıklı Veysel arasında bir alacak meselesinden dolayı çıkan kavgada, İsmail şişe ile Veyseli başından yaralamıştır. Veysel tedavi altına alınmış, İsmail yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Son ders

Profesör M. Kemal için dün Gülhanede heyecanlı bir ayrılık töreni yapıldı

Kıymetli profesörün memlekete yaptığı büyük hizmetler tebarüz ettirildi, bundan sonra M. Kemal son dersini verdi

(Baştarafı 1 inci sayfta) toplantıda vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar, Parti müfettişi Reşad Mimaroglu, askeri temyiz reisi General Nihad, General Teyfik Sağlam, General Süreyya Hidayet, emekli General operatör Cemil, profesörler, tanınmış asker ve sivil doktorlarımızla güvazide bir davetli kütlesi hazır bulunmaktaydı.

Saat 17 de kürsüye gelen Gülhane hastanesi başdoktoru ve mektep müdürü General Süreyya Hidayet haziruna teşekkür ettikten sonra şu hitabede bulunmaktaydı:

«Bugün Gülhanemizin sinesinde toplanmaktan maksad birinci hariciye seririyati profesörü albay M. Kemal Ökenin kanunî sin haddine erişmesi dolayısıyla aramızdan ayrılmasıdır.»

M. Kemal Öke birçok talebeler yetiştirmiş, meslek hayatını tamamen memlekete hasretmiş ideal bir profesörümüzdür.

Muhtelif ordu hizmetlerinde vazife alan M. Kemal, Trabıuşgarb, Balkan, Umumi Harb ve İstiklal Savaşında bulunmuş, mesleki kabiliyet ve feragatle daima yurduna ve muhitine müfid olmuştur.

M. Kemal bir operatördür. Fakat onun umumi vasfı bununla izah olunamaz. Onun kabiliyeti ve zekası, kendi şubesinde en mühim ameliyeleri en basit bir şekilde ifa etme talebesinin ve bütün arkadaşlarının hayranlığını kazandırmıştır.

Şubesindeki iktidar ve liyakati, memleketin her tarafında o kadar müsellemir ki; bu vadede fazla söz söylemeğe zaid addederim.

M. Kemal, Gülhanenin ve bu değerli müessesenin yetiştirdiklerinin kalbinde daima bir şükran hissiyle ve ebedî bir saygı ile yaşayacaktır.»

Mektep müdürü hazirun tarafından sık, sık alkışlanan bu nutkunu değerli operatöre sıhat ve saadet temennileri birtirmiştir.

General Süreyya Hidayet, müteakiben M. Kemal Ökenin bu ayrılışı münasebetiyle Milli Müdafaa Vekâleti tarafından gönderilen ve Vekil Saffet Arıkanın imzasını taşıyan bir tezkereyi okumuştur:

«Sayın profesör doktor albay M. Kemal Ökeye:

Kanunî yaş haddinden dolayı faal ordu hizmetinden ayrılmazı samimî bir teessürle karşıladım. Şanlı ordumuza hazer zamanında Gülhane tabibakat mektep ve kliniğinde birçok genç doktorlar yetiştirmiş ve muhtelif seferlerde ordumuzun binlerce yaralılarına hakikî bakım ve ameliyatlara kurtarmak suretiyle şimdiye kadar vukubulan kudretli, verimli ve fedakârane mesainizin daima şükranla yad olunacağına emin bulunmamızı arz eder, sağlığını temennisini candan dilerim.»

Bundan sonra General Süreyya Hidayet, gene bu ayrılışı münasebetiyle Milli Müdafaa Vekâleti şihat işleri dairesi reisi General Mazlum tarafından operatöre gönderilen bir mektubu okumuştur. Bu mektub da aynen şu cümleleri ihtiva etmektedir:

«Gülhane hastanesi müdürü ve baştabibliğinden, sayın profesör M. Kemal Ökeye:

Sonsuz bir memleket ve meslek sevgisiyle başarmış olduğunuz, büyük hizmetleri aranızda bulunamadığınız şu dakikada şükranla anıyorum. Uzun ve şerefli bir mazi tutan askerlik hayatınızda daima fedakâr, daima feragatli, verimli ve faziletli kaldınız. Emeklerinizi maddî olarak ölçmeğe ve ödemeğe imkân olmadığına göre, yetiştirdiğiniz orduya hediye ettiğiniz hizmetlerin sayısı; hazerde ve harb yerlerinde ziyan oluşturan koruduğunuz Türk kamı sizin için en büyük mükâfata teşkil edecektir.

Bundan sonra arkanızda şerefli bir mazi, önünüzde binlerle vatandaşlar hayat ve sıhat vâdeden bir istikbal var. Size hepimizden sonsuz minnet, saygı ve sevgi.»

Millî Müdafaa Vekilimiz, General Mazlumun operatör hakkındaki bu cemilekâr hitabları alkış-

larla karşılanmış, bundan sonra eski şehremizi operatör Cemil kürsüye gelerek çok kıymetli bir talebesi olarak tebarüz ettirdiği M. Kemal Öke hakkındaki takdîrkâr hissiyatını şu cümlelerle ifade etmiştir:

«Çok kıymetli arkadaşım M. Kemal Öke askerlikten ve çok sevgili hastanesinden ayrılıyor. Bu maddî bir kayıp olmayacaktır. Gönlü ister ki M. Kemal burada aktif olarak operatörlük ve profesörlük yapsın. Aksî takdirde M. Kemal öyle bir boşluk bırakıyor ki, onun yerini doldurmak güçtür ve onun yerini dolduracak yoktur.»

Fakat ben eminim ki; M. Kemal hastaneden ayrılmıyacaktır.»

Emekli Generalin şiddetle alkışlanan bu hitabesinden sonra M. Kemal Ökenin talebelerinden ve birinci hariciye kliniği başa sistanı doktor Kâmi Sokullu kürsüye gelmiş, uzun bir söylevle hocasına arkadaşları namına şükranlarını bildirerek birinci hariciye kliniğine «M. Kemal Öke kliniği» ismi verilmesi dileğinde bulunmuştur.

Müteakiben operatörün sınıf ve mesai arkadaşlarından profesör Abdülkadir söz almış, ezvâmle sunları söylemiştir:

«Bu toplantıya bir ayrılık töreni demek doğru olmayacaktır. Değerli M. Kemalın 58 inci yaşını idrak etmesini kutluyoruz. Zira onun hassas kalbi burada bizimle beraber kalacaktır. O, buraya bağlıdır ve bu bağın kopmasına imkân yoktur.»

Askerî Tıbbiyede birlikte geçirdiğimiz ve yaşadığımız hayatı düşünüyorum. Yan yana oturur, beraber çalışırız. Hassastı, tecavüze tahammül edemeyiz ve bu sebeble de ceza alırız.»

M. Kemal Ökenin meslekî hususiyet ve muvaffakiyetlerinden uzun uzadıya bahsedilen profesör Abdülkadir, sözlerini operatöre hitab eden şu cümlelerle bitirmiştir:

«Sen memlekette, orduda, tababette henüz gençsin ve dinçsin!... Memlekete ve sanlı orduya daha büyük hizmetler yapacaksın.»

Müteakiben doktor Niyazi İsmet kürsüye gelip, operatörün hususiyetlerini tebarüz ettirerek, mektep hatıralarından bahsetmiştir.

Bundan sonra söz alan profesör Kâzım İsmail Gürkan da, ateşli bir hitabe ile M. Kemal Ökenin unutulmaz muvaffakiyet ve hizmetleriyle, meslekî hususiyetlerini canlandırmıştır.

Bu hitabeleri müteakib, M. Kemal Öke askerî arasında kürsüye gelmiş, hazrunu minnet ve şükran hisleriyle selâmladığını söyledikten sonra hakkındaki hissiyata şu suretle mukabelede bulunmuştur:

«Her şeyden evvel yüksek huzurlarınızda iki vazifeyi ifa etmek isterim. Beni kucağında tam 58 sene yaşatan, büyüyen Türk milletine ve onun büyük fedakâr ordusuna değerimin çok üstünde nevazışkâr iltifat ve takdirlere beni taltif buyuran sayın Milli Müdafaa Vekilimiz Saffet Arıkan, takdir ve itimadın benden esirgimiyen General Mazlum, beni yetiştiren aziz hocalarım, çağışmalarında bana büyük iyilik ve yardımlarını ve her vesilede benden esirgimiyen mesai arkadaşlarıma minnettarlığımı, sizin asil huzurunuzda ifade etmek benim için en önde gelen borçtur. İkinci vazifem; bana tatlı bir rüya gibi gelen 25 yıllık Gülhane hayatında geçirdiğim tedris devresinin bana düşen muhasebesini vermektir.»

31 senedir, askerlik hayatından, bir rubu asırlık bir mazi ile bağlı bulunduğum Gülhaneden maddeten ayrılmış bulunuyorum.

Tekâüd emrimi aldığım zaman hatıratımı yokladım, gözlerimi stajyer olarak girdiğim 31 sene evvel çeviriyorum.

Temiz ve sıcak havasını tam 25

Yardımsenverler Cemiyeti fakir çocukları himayesine alıyor

Ayrıca 2.000 fakir çocuk da talebe kamplarına Cemiyet hesabına yollanacak

Yardımsenverler Cemiyeti a-zaları dün Eminönü Halkevinde bir toplantı yapmış ve şehrimizdeki fakir ve kimsesiz çocuklara yapılacak maddî ve manevî yardım işleri etrafında müzakerelede bulunmuşlardır. Toplantıda şehrimizde bulunan yardıma muhtaç çocukların esaslı bir şekilde tesbitine ve bunların Kurumun himayesine alınmasına karar verilmiştir. Ayrıca Maarif İdaresi tarafından yapılacak talebe kamplarına da Yardımsenverler Cemiyeti hesabına 2000 çocuğun gönderilmesi kararlaştırılmıştır.

Üsküdar meydanına verilecek şekil

Belediye reis muavini Lütfi Aksoy'un reisiğünde fen işleri, imar işleri müdürlüğünden mürekkep bir heyet dün Üsküdar'a giderek Üsküdar meydanına verilecek yeni şekil etrafında bazı tetkiklerde bulunmuştur. Asfaltlanması kararlaştırılan Üsküdar meydanının imar işleri yakınında ihale edileceğinden buradaki tramvay hatları projeye göre yeniden döşenmek üzere yerlerinden çıkarılacaktır. Lütfi Aksoy'un tetkikleri esnasında Üsküdar tramvayları müdürü Feridun Manşah da bulunmuştur.

Tan gazetesi beraet etti

İnhisarlar İdaresi ve müddeiumumilik tarafından Tan gazetesinde çıkan bir makaleden dolayı gazetesinin umumi neşriyat müdürü ve makale sahibi aleyhlerine açılan bir neşren hakaret davası asliye ceza mahkemesinde dün neticeye varmıştır.

Davaya sebep olan hâdisenin mahiyeti şudur:

Bazı bütün tüccarları orduya hediye edilmek üzere İnhisarlar İdaresine 50 bin kilo tütün vermek ve bundan sigara yaptırmak istemişlerdir. Fakat İnhisarlar İdaresi ordu için imal edilecek olan bu sigaralardan iddiaya göre fazla ücret istemiştir. Tan gazetesi de bunu milî bir mesele şeklinde ele alarak, neşriyatında bulunmuştur.

Mahkeme, bu neşriyat hakaretimiz bulmamış ve dün gazetesinin neşriyat müdürüne makale sahibleri haklarında her iki davadan da beraet kararı vermiştir.

sene teneffüs eden bir insan için bu ayrılışın tatlı olduğu kadar da ne kadar hazin olduğunu takdir buyurursunuz.

Bunun içindir ki; beni yetiştiren, feyizlendiren bu yuvayı minnetle selâmlamak ihtisaslarmın en önünde gelen duygulardır.

1898 de profesör Riderin Türk ve Alman hocaları ile kurduğu bu müessesesi bugün tam 43 üncü senesini yaşıyor... Riderler, Daykeler, Süleyman Numanlar, Asaf Devrişler, Ziya Nuriler, Esref Rusenler, Semsettin ve Refik Münirler hep burada feyiz vermiş ve feyiz almış hocalarımızdır.

Türk hocaları, ecebî meslek dağlarından bu müesseseyi teslim ederlerken, üzerlerine ne kadar mes'uliyetli bir vazife aldıklarını takdir etmiş bulunuyorlardı. Bu sebeble, Gülhanenin bizi vazifeye bağlayan bir karakteri ve bir çalışma disiplini vardır. Bu karakter, tecrübe ve terbiyeden en yüksek idealerin tahakkukunda en kudretli bir mahrek olan tanınma ve sevgiden doğma bir karakterdir. Bu maruzatım, Tikdisî nimet kabilinden ve ancak kalbimden taslanmaktadır.»

M. Kemal Öke bu hitabesinden sonra modern Sirojinin tekâmülü mevzulu bir ders vererek operatör General Cemil ve Abdinin bu sahadaki muvaffakiyetli etüdlerin den bahsetmiştir.

Bu suretle törene nihayet ve rilmis, davetliler hazırlanan büfede izah edilmişlerdir.

Mahkemelerde:

İki bacaksız birer şişe konyak aşırıp kafaları çekmişler

Mahkemede, akşamları ayaz olduğu için gazete satarken üşümek maksadile bunları alıp içtiklerini söylediler

Tahtakalede bir dükkandan iki şişe konyak alıp, içen Rifat ve Faruk isimlerinde iki çocuk dün adliyeye verilmişlerdir. Müddetumumilik biri 16, diğeri 15 yaşında olan küçük hırsızları muhakkeme edilmeleri için Sultanahmed 1 nci sulh ceza hâkiminin huzuruna çıkartmıştır.

Hâkim, hüviyetlerini tesbit ettikten sonra küçüklerden Rifata sormuştur:

«Bak, sizin için hırsızlık yapıyorlar. Konyak çalmışsınız. Ne yaptınız bu konyakları?»

Hüviyet özdandında yaşı 16 olduğu halde kendisi ancak 12 yaşında gösteren Rifat, cevap vermiştir:

«İçtik bay hâkim. Amma sarhoş filân olmak için değil. Isınmak için. Biz geceleri gazete satıyız, gündüzleri de şeker.»

Fakat, akşamları çok ayaz oluyor, üşüyoruz. Bunun için konyakları aldık. Amma çalmış değiliz. Satmak için şeker alacaktık. Tahtakalede Arifin dükkânına gittik. Yerde iki şişe konyak duruyordu. Faruk, gel sunları alalım, dedi. Ben de akıl edemedim, birini alıp, cebime sokuverdim. Sonra, sokakta polisler beni yakaladılar.»

Diğer suçlu 15 yarındaki Faruk da, sunları söylemiştir:

«Bir cahillik ettim. Bunun hırsızlık olduğunu ne bileyim. Yerde duran konyakı almaktan ne çıkar? Bilsen yapar mıydım ki... Beni bu defalık affedin, bir daha böyle seyler yapmam. Kırk yılda bir konyak içelim dedik, başımızda neler geldi.»

Hâkim, suçlu çocukları ikametgâha raptetmiş ve şahidlerin celbi

için duruşmayı başka güne bırakmıştır.

Mahkemeden çıktıktan sonra kordiyorda küçük Faruğun sesi işitilmiştir:

«İnsan konyakı içtikten sonra ısınmıyor da, öyle bir koşuyor ki 50 gazeteyi yarım saatte bitiriyor. Keşki, yakalanmasaydık be...»

Öteki, arkadaşına şu cevabı vermiştir:

«Hele beni şişe elimdeyken yakaladılar. Daha bir yudum almamıştım.»

Mürakabe bürosuna alınacak memurlar

Fiat Mürakabe Bürosuna alınacak memurlar için Komisyonara yapılan müracaatlar günden güne çoğalmaktadır. Mürakabe Bürosu, müracaatları doğrudan doğruya Vekâlette göndermektedir. Vekâlette müracaatlar tetkik edilecek ve bunlar derecelere göre ayrılarak İstanbulda açılacak kursa 60 memur gönderilecektir. Kurslarda muvafak olanlar doğrudan doğruya bitiş memleketteki Mürakabe Komisyonlarına verileceklerdir. Yalnız İstanbul için 20 memur ayrılmış düşünülmektedir.

TIYATROLAR

18 Mayıs 941 Pazar günü akşamı saat 21 de Şehir Tiyatrosu komedi kısmında (Asım Baba) jübilesi Münir Nurettin konseri HALK OPERETİ Naşid ve Halide Pişkin Gişe hergün açılır

Bugün TAKSİM Sinemasında

Dans - şarkı - neşe, macera dolu ve hareketli 2 film birden
1 - İSTANBULDA İLK DEFA OLARAK

TEHLİKELİ SEYAHAT

TOM BROWN ve PEGGY MORAM

tarafından oynanmış büyük macera filmi

2-YILDIZ SULTAN

NECAT ve ABDÜLGANİ

tarafından oynanmış türkçe sözlü ve arabca şarkılı film

Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

SÜMER SİNEMASI

İlk vizyon büyük filmleri göstermekte devam ediyor.

Bugün hissi ve dramatik bir mevzuda olan

ARTİST NAMZETLERİ

Büyük Fransız filmi gidip görünüz.

ilâveten: MUSİKAL KOMEDİ 2 Kısım

Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

Bugün İPEK Sinemasında

2 büyük film birden

1 - KAHVECİ GÜZELİ

Büyük musikili Türk filmi

2 - HAYAT GÜZELDİR

CLAUDETT COLBERT — JAMES STEWART

Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

Holivud'un meşhur «Beyaz Orkide» salonunu görmek,

Caz kralı Benny Goodmanı dinlemek isteyenler

Bugün LÂLE ye koşun

Birbirinden güzel 2 film den hazırlanan şahane program

1 - HALIVUT OTEL

Dick Powell — Roz — Meri Lane

Aşkın, ihtisamın, müziğin neşe ve zevkin saltanatı sürdüğü en güzel film

1 - 15.40 - 18.30 - 21.30

Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine.

2 - SON AKIN "Türkçe,"

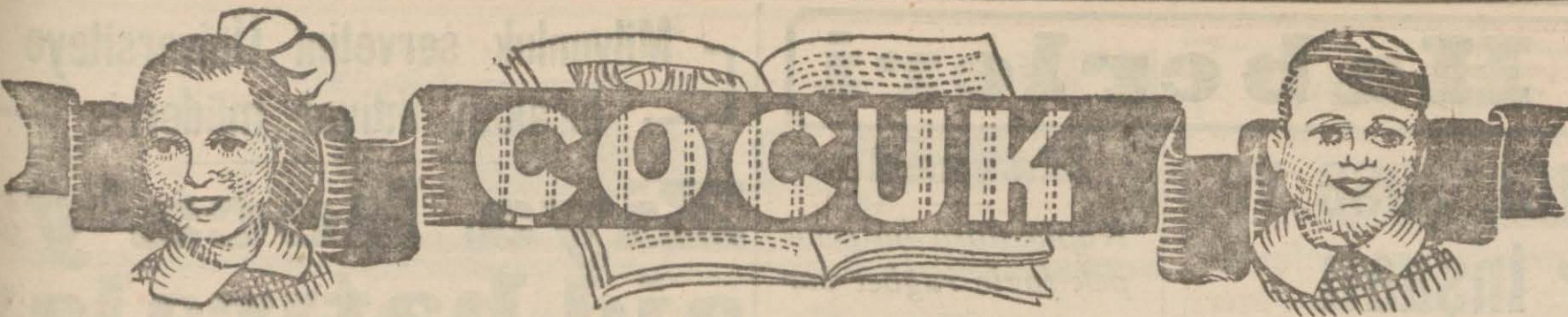
DICK FORAN

Hakka tapan... Zulme meydan okuyan, tehlikeye can atan kahramanların filmi

14.30 - 17.30 - 20.30

Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine.

HIKÂYE:

Hindistan cevizleri

Zenci Bambula, bir gün kırdı rezzerken dalları hindistan cevizleriyle dolu bira ağaca rasgelmisti. Bambula hindistan cevizine bayıldı. Torbası da elindeydi:

— Ne âla, dedi, torbamı da yanına aldığımı çok iyi etmişim, şimdi hindistan cevizlerini toplar, torbama doldurur, evime götürürüm.

Bambula çok iyi ağaca çıkardı. Bir sırayışta kendini ağacın dallarında buldu. Ağaca çıktığı zaman bir de ne görsün kendinden evvel çıkmış olan bir maymun,

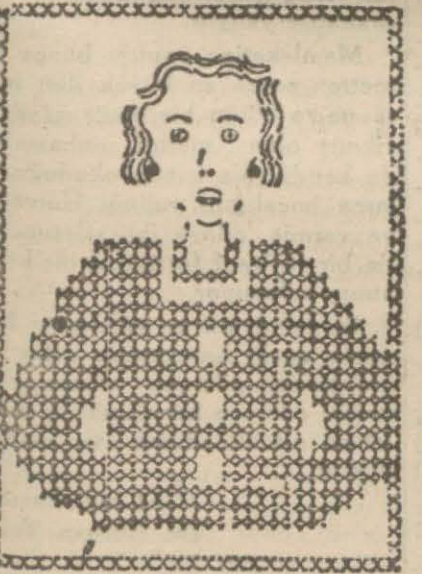

hindistan cevizlerini koparıp koparıp yemiyor mu?... Bambulanın bu işe çok canı sıkıldı. Hindistan cevizlerine maymunun ortak olmasına bir türlü gönlü razı olamıyordu. Bir tane hindistan cevizini koparıp maymunun kafasına atmayı çok istedi. Fakat maymun taklide hayvandır, o da muhakkak hindistan cevizini koparıp Bambulanın başına atacaktır.

Bambula kendi kendine:

— Çaresini buldum, dedi, mademki maymun taklidedir, hindistan cevizlerini koparıp yere atarım. O da beni taklid eder. Böyle-

Yazı makinesile resim yapılır mı?

Bu resmi küçük bir okuyucu basasının yazı makinesinde yapmıştır. Yazı makinesindeki harflerden ve işaretlerden istifade edilerek bu tarzda eğlenceli resimler yapılabilir.

Bilmece hediyeleri hakkında bir arzunuz, veya bir şikâyetiniz varsa bize bir mektuba bildir-melisiniz. Bu tarzda mektubların bilmece cevabını gündüğünüz zarftan ayrı bir zarfa koymanız ve zarfın bir kenarına 'eldare' kelimesini yazmanız lazımdır.

ce hindistan cevizlerini kolayca toplarım. Hindistan cevizleri toplanınca, ben ağaçtan aşağı atlar, onları torbaya doldurur, buradan giderim. Maymun da bu işe şaşakalsın.

Bambula bir hindistan cevizini kopardı, yere attı, maymun da onu taklid etti, Bambula ne kadar kopardysa o da o kadar kopardı. Ağacın altı hindistan cevizleriyle dolmuştu.

Bambula düşündüğü gibi yaptı, ağaçtan atladı. Yerde ne kadar ce-

viz varsa hepsini bir hamlede toplayıp torbasına doldurdu, maymun da ağaçtan atlamıştı. Fakat o yak-

laştıkça Bambula kovuyordu. Zavalı maymuna bir tane bile kalmadı. Bambula sevinç içinde idi:

— İşte, diyordu, insan maymunu böyle kandırır, nasıl hindistan cevizlerini yer misin, sana yedirmeyeceğim, evime götürüp hepsini kendim yiyeceğim.

Maymun yan gözle bakıyordu, o da bir kurnazlık düşünüyordu amma aklına gelmedi. Kuyruğunu uzatmış, yatmış, elile burnunu kaşıyıp duruyordu.

Bambula torbayı doldurduktan

sonra yere baktı:

— Ne âla bir de ip buldum. İple torbanın ağzını sıkı sıkı bağlarım.

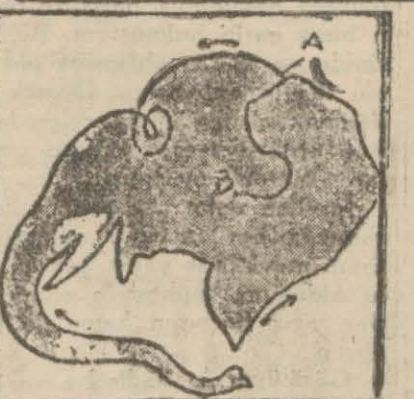
Onun yerde görüp ip zannettiği şey maymunun kuyruğuydu. Fakat acelden, sevinçten Bambula farkına varamamıştı. Maymun bu işe çok sevindi. Bambula torbayı sıkı sıkı bağladı. Fakat o anda yaptığı yanlışlığı anladı. Maymun kuyruğuna bağlı torbayı sürükleyerek kaçıyordu. ★★

Yeni bilmecemiz

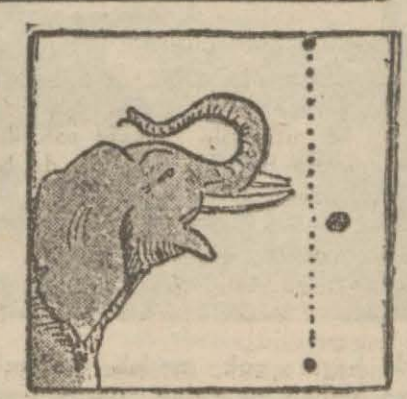
Bu resimde bir çoban, bir keçi ve bir kartal vardır. Bunları bulursanız oldukları yere birer işaret koyup resmi gazetedeki kesin ve bize gönderin, doğru bilenlerden birinciye bir futbol topu, ikinciye bir şişe kolonya, üçüncüye maroken kapalı bir muhtıra defteri, diğer 30 kişiye de zarif ve güzel birer hediye verilecektir.

Oyunlar Eğlenceler

«A» ile işaret edilen yerden çizmeye başlayınız. B ile işaret edilen yere kadar kaleminizi hiç oynatmadan filin başını çizmiş olacaksınız.

Burnunuzu noktalı çizgiye dokundurunuz ve aşağı doğru çehiniz. Resimde görünen ekmeğin filin ağzına nasıl girdiğini göreceksiniz.

Faydalı bilgiler

Merih seyyaresinin hararet derecesi

Yıldızlarda insan var mıdır?

Bu sual insanların, yıldızların göke çivilenmiş altından çiviler olmadığını, bunların, bizim dünyamız gibi ve daha büyük birer dünya olduğunu anladıkları günlerdenberi zihinleri kurcalamaktadır.

Yıldızları, dolayan ve yerinde kalan diye iki kısma ayırırız. Hakikatte hiçbir yıldız yerinde durmaz, hepsi dolayan nevidendir. Fakat birbirine nisbet deilirse duran dedikleri mevkilerini çok uzun zamanda değiştirirler, dolayan dedikleri bizim dünyamız gibi olmaktadır. Dünya siz de bilirsiniz ki, güneşin etrafını dolar. Güneşin etrafını dolayan daha başka dünyalar da vardır. uzak bizden çok uzak yıldızları bir tarafa bırakalım, bize yakın, bizim dünyamız tarzında olanlar düşünelim, bunlarda insan var mıdır?

Bunlardan bir kısmı güneşe çok yakındır. Bu sebeble hararet derecesi insanın ve hayvanın yaşayacağı kadar fazladır. Bir kısmı da güneşe uzaktır. Bunlarda ise hararet derecesi çok aşağıdır. Bu yüzden ne nebat, ne de canlı mahlûk bulunabilir.

Bizim dünyamıza en çok benzeyen Merih'tir. Rasad alimlerinin hesaplarına göre sıcak yerlerinde hararet nakıs on derece ile zaid yirmi derece arasında değişmektedir. Soğuk yerlerinde ise kışın nakıs yetmiş derece ve yazın da sıfır derecedir.

Düğümlerle yapılan rasadlar, etrafının dünyanın olduğu gibi hava nevinden gazlerle çevrili olduğu kanaatini vermiştir. Bazı alimler bu yıldızla konuşmak arzusuna kapılmışlar, evvelâ ısıkla ve sonradan da telsizle işaretler vermişler, fakat cevap alamamışlardır. Bu, orada yaşayanlar olmadığına delil gösterilemez, belki yaşayanlar vardır da insan gibi değildirler. Belki insana benzerler de telsiz orada yoktur. Belki de bütün tahminler hilâfına orada da canlı mahlûk bulunmaz.

Geçen bilmecemizde kazananlar

Geçen bilmecemizde kazananların isimleri Pazartesi günü çıkacak sayımızda ilan edilecektir. Hediye kazananlardan İstanbulda bulunanlar, hediyelerini Pazartesi ve Perşembe günleri idarehanemizde alabilirler. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

["Son Posta,,nın lisan dersleri]

6 ayda pratik usulle İngilizce

HAZIRLAYANLAR:

Prof. A. R. Thompson ve İrfan Konur

19 uncu ders

Lesson nineteen

Exercise from lesson eighteen:

Boşlukların doldurulması:

1. A boy and a girl are in the family.

The boy is the brother of the girl, and the girl is the sister of the boy.

The boy is in trousers and the girl is in a skirt.

2. The man is the father of the girl, and the woman is the mother of the girl.

The girl is the daughter of the man, and the daughter of the woman.

3. The boys in the family have sisters.

4. My mother and my father are married.

5. My brother is the son of my mother.

6. Every boy and every man is a son of a man.

7. The baby is a boy.

His smile will make his mother happy.

The will take her baby in her arms.

8. The baby is a girl.

The is on the knee of her father. The will get off his knee.

9. A baby is a very young girl or a very young boy.

Vocabulary:

bed (bed) — yatak.

birth (bEet) — doğum.

but (bat) — fakat.

cough (kof) — öksürmek, bir öksürüs.

fall (fol) — düşmek, bir düşme.

healthy (hElti) — sıhhatli.

ill (il) — hasta.

pain (pEyn) — ağrı.

sad (sed) — mahzun.

sneeze (snifz) — aksırmak, ak-

sırmak.

Grammar:

1 — Baby kelimesinin cem'i babies (bEybiz) dir.

2 to be (tu bi) — olmak fiilinin mazi şekli gayri kıyasidir.

I am (ben - im) — İ was (idim).

You are (siz - siniz) — You were (idiniz).

he is (odur) — he was (idi).

she is (odur) — she was (idi).

it is (odur) — it was (idi).

3 — Get ill — Hastalanmak.

Text and Translation:

The baby on the bed will fall.

Yataktaki çocuk düşecek.

He was happy before his fall,

but he is not happy after it.

O dümeden evvel mes'ud idi, fakat ondan sonra (düşükten sonra) mes'ud değıl.

Good meals make babies healthy, and healthy babies are happy.

İyi gıdalar bebekleri sıhhatli yaparlar ve sıhhatli bebekler mes'uddurlar.

His is a baby girl with a pain in her stomach. She is ill.

O midesinde bir ağrı olan (midese ağrıyan) bir bebek kızdır. O hastadır.

Her mother is at her side. She is sad.

değerin yok!...

Melpomeni bahtıyardı. Temelin kendisinin ve yalnız kendisinin olmasını istiyordu. Başkasile konuşmasına bile tahammül edemezdi. Setvana hiddetli, hiddetli hâykırdı:

— Aman sus vre!... Seni dinliyeceğiz?...

— Sonra, Temele hitabla tatlı sözlerine devam etti:

— Ah Temelâkimo ne zaman o gece seni kaybettim zannettim, ak lum kayboldu. Beni seni yanından kaldırdılar, kopardılar, kaçırdılar. Ben bağıryordum: «Temelimo puysu?»

— Ne demek o?... Temelimo neredesin?... Yani ya ou es-tu?

— Orasını hiç sorma... Buradayım iste!... Sorma, sorma!...

— Nasil sormiyacağım?... Sordum, herkese sordum. İstanbul tencere, ben kepece...

Setvan gene söze karıştı: — Tencere denmez, kazan denir!...

Karışmakla hata etmişti. Ceza-

Annesi yanındadır, o mahzun-

dur.

Bad meals make babies ill.

Fena gıdalar bebekleri hasta eder.

After the birth of a baby daughter, this woman is the mother of two boys and two girls.

Bu bebek kızin doğumundan sonra bu kadın iki oğlanın ve iki kızin annesidir.

The father of te family was out in the rain. His feet were wet.

Ailenin babası dışarıda, yağmurda idi. Ayakları ıslaktı.

The will get ill and have a pain in his head. The will give a sneeze and a cough.

O hastalanacak ve başı ağrıyacak. Aksıracak ve öksürecek.

Exercise I:

Parantez içindeki kelimelerden doğru olanı alıkoyarak diğerlerini atınız:

1. The girls (was, were) babies.

2. The man (was, were) a boy and the boy (wes, were) a baby.

Boşlukları doldurunuz:

Exercise II:

3. My son is ill — he is not very ill.

4. Happy boys and girls are not —

5. Healthy boys and girls are not —

6. A boy wirth a — in — stomach is ill.

Exercise III — Translate into Turkish:

1. After the fall the bottla was broken.

2. The arm of the boy was cut.

3. Blood from his arm is on his shirt.

4. His cut arm will give the boy pain.

5. The will egt ill.

Asım baba jübilesi

Halk sahnesinin en kıdemli san'atkarı Asım baba için hazır - lanan jübilenin bütün hazırlıkları bitirilmiş ve zengin bir program temin edilmiştir.

Yarın akşam, Şehir Tiyatrosu komedi kısmında yapılacak olan bu jübileye, arkadaşımız Nusret Safa Coşkun'un bir konuşmasıyla başlanacak, bilâhare Halk Ope - reti «Zir deliler» i temsil edecek - tir. Müteakiben Münir Nurettin ve arkadaşları dolgun bir rogram la konser vereceklerdir. Konser - den sonra san'atkar Nasidde beraber Asım baba son oyununu oynayacak ve «Nasretin Hoca» rolüne çıkacaktır. Jübileye İstanbul - bulda bulunan bütün san'atkarlar iştirak etmektedirler.

İngilizlere satılan üzümler

İngilizlere satılmış olan 4000 ton kuru üzümün teslimine başlan - mıştır. Bundan başka İngilizlerin evvelce aldıkları zeitynağların teslimi de bitmek üzeredir. Malların teslimi sona erdiği zaman bedellerinin tevziine de başlanacaktır. Ayrıca İngilizlerle mühim miktarda kuru incir satışı etrafında görüş - meler yapılmaktadır.

«Son Posta»nın teftihası: 50

YAZAN : EKREM REŞİD

— Canım nasıl olur, ne de çabuk unutulduk!... Lütfen tahah - tır buyurunuz... Sirkeçiden beraber Beyoğluna çıktık... Ne idi isminiz?...

Dürrü, aynı bürüdetle cevap vermek üzereyken Temel atıldı:

— E... Yeter artık!... Zorla değıl ya, seni tanıyorlar!... Hem de seni mi dinliyeceğiz?... Biraz sus ta biz görüselim!...

Bir taraftan Temel, diğer taraftan Setvan iki mühim tehlike teşkil etmekteydiler. Dürrü için hem Melpomeni tarafından bir gün sevilme ümidini kaybetmek

kusu vardı. Apustolu, cambazha - neyi, san'ati unutmuştu. Yegâne emeli biran evvel buradan kaçmak, Melpomenile kaçmaktı.

— Haydi, artık gidelim... Melpomeni sana söylüyor!...

— Bana söylüyorsun?... Ne söylüyorsun?

— Haydi, gidelim artık diyor-

rum... — Sen git, ben gitmiyeceğim.

— Nasıl olur canım!... Geç ol-

du. — Ben Temelimo buldum, ben nunla kalacağım!...

— Nasıl olur?... Kabil mi?...

Melpomeni havdi, havdi gidelim...

yeceğim... — Melpomeni!...

Dürrünün bu ateşli feryadına Temel şöyle cevap verdi:

— Buraya bak!... Bir tane e - kersem, firdümeni gib olduğunu yerde fırl fırl dönersin!...

Bütün bu mükâlemeden bir tek netice Apustolun kalbine inşirah vermişti. Bu netice Melpomeninin burada kalmak arzusuuydu. Dürrü ise cesaretil bir delikanlydı, fakat cesareti Temele karşı gelmeğe kâfi değıldi. Bu sebeble cevap vermedi. Sustu. Hattâ birkaç adım geriledi. Ric'at ediyordu. Apustolu gelip koluna girmesi, dışarı

çıkması, bir ha-

— Melpomeni!...

Dürrünün bu ateşli feryadına Temel şöyle cevap verdi:

— Buraya bak!... Bir tane e - kersem, firdümeni gib olduğunu yerde fırl fırl dönersin!...

Bütün bu mükâlemeden bir tek netice Apustolun kalbine inşirah vermişti. Bu netice Melpomeninin burada kalmak arzusuuydu. Dürrü ise cesaretil bir delikanlydı, fakat cesareti Temele karşı gelmeğe kâfi değıldi. Bu sebeble cevap vermedi. Sustu. Hattâ birkaç adım geriledi. Ric'at ediyordu. Apustolu gelip koluna girmesi, dışarı

reket oldu. Bu suretle Dürrünün yığılğığine halel gelmedi. Apustolu odayı terketmesinden bilistifade Melpomeni Temelin boynuna atıldı.

— Temelimo!... Ah mon amour!... Mon trésor!...

Temel gülümsüyordu. Hayatından memnun olduğu aşıkardı. Şaka tarzında:

— İyisin, hossun amma dediğin fin fonlardan bir şey anlamıyorum.

Dedi. Bu sözler Melpomeninin ateşini artırmış olacak ki sözlerinde ve hareketlerinde hararetin tehlikeli bir derecede arttığı hissediliyordu. O kadar ki Setvan şu ihtarda bulunmağa mecbur kaldı:

— Şışt madam!... Madam... Buradayım!...

Temel tehdid dolu bir eda ile sordu:

— Ne olacak?...

— Hiç, benim burada olduğum farkında değılsiniz galiba!...

Hatırlattım!...

— Sen kimsin?... Sen adam mısın. Senin ispinöz balığı kadar

değerin yok!...

Melpomeni bahtıyardı. Temelin kendisinin ve yalnız kendisinin olmasını istiyordu. Başkasile konuşmasına bile tahammül edemezdi. Setvana hiddetli, hiddetli hâykırdı:

— Aman sus vre!... Seni dinliyeceğiz?...

değerin yok!...

Melpomeni bahtıyardı. Temelin kendisinin ve yalnız kendisinin olmasını istiyordu. Başkasile konuşmasına bile tahammül edemezdi. Setvana hiddetli, hiddetli hâykırdı:

— Aman sus vre!... Seni dinliyeceğiz?...

— Aman sus vre!... Seni dinliyeceğiz?...

— Aman sus vre!... Seni dinliyeceğiz?...

— Aman sus vre!... Seni dinliyeceğiz?...

— Aman sus vre!... Seni dinliyeceğiz?...

— Aman sus vre!... Seni dinliyeceğiz?...

— Aman sus vre!... Seni dinliyeceğiz?...

— Aman sus vre!... Seni dinliyeceğiz?...

— Aman sus vre!... Seni dinliyeceğiz?...

— Aman sus vre!... Seni dinliyeceğiz?...

— Aman sus vre!... Seni dinliyeceğiz?...

— Aman sus vre!... Seni dinliyeceğiz?...

— Aman sus vre!... Seni dinliyeceğiz?...

sını derhal Melpomeninin ağzından buldu:

— Sen ne karışyorsun?... Ben tencere söyleyeceğim!... Öyle değıl Temelâkimo?...

— Ne dersen de... Yeter ki dumani doğru çıksın!... Kim immiş denizin dibine, kim koymuş bunun adını!...

— Ah Temelimo, ağladım, çok ağladım. Siyah siyah esvablar giydim. Odada oturdum. Yalnız siyah zambak bir de beyaz arum koydum vazalara. Neredeyse marabet olacaktım. Amma şimdi bunlar hepsi bitti, geçti. Artık bol bol seviselim!...

Temel bu fikre iştirak ediyordu:

— Bak bu lâfını çok beğendim!... Evet, seviselim!...

Fakat Setvan şu itirazda bulundu:

— Kendinize gelin, hıcaımdan yerlere geçiyorum.

Ve gene Temel tarafından tekdird edildi.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

İzmirde

Yardım sevenler Cemiyeti İzmir kadınlarını vazifeye davet etti

İzmir (Hususi) — İzmir yardım sevenler cemiyeti tarafından İzmir kadınlarının vazifeye davet edildiğini ve bu hususta alınan kararları yazmıştı. Halka ve bilhassa kadınlarımıza konferanslar verilmesi hususunda da karar alınmıştır. İlk konferans, evvelki gün Kültürparktaki amplifikasyon bürosunda cemiyetin faal azasından Bn. Cevriye Uyum tarafından verilmiş ve amplifikasyon tesisatı ile yayılarak şehrin her tarafındaki hoparlörler vasıtasıyla dinlenmiştir. Halk, hoparlörlerin başına toplanarak konferansı alâka ile takip etmişlerdir.

Bn. Cevriye Uyum, İzmir kadınılığını memleket davasına koşağa davet etmek suretile sözlerine başlayarak demiştir ki:

Münevver, çalışkan İzmir kadınılığı, büyük içtimai duygularda kültür kuvvetlerinin ifadelerini bulacağımdan emimim. Hepimizin bildiği bir şey vardır ki Türk kadını İstiklâl Harbinde gösterdiği gayret ve fedakârlığı ile imtihanını kazanmış ve bütün dünyaya kendini tanıtmıştır. Her millet bugün olsun olmasın harbin yakıcı, yıkıcı felâketlerine karşı hazırlığını yapmağa mecburdur. Türk kadını erkeğine yardım vazifesine mükellettir. Cephe gerisi çalışkan şefkatli kadınları bekliyor.

Kahraman, cesur Türk askeri yaralarının taze, yumuşak hemşirelerle sarılmasını, kanıyan yaralarının ızdırabını dinlendirecek müşfik bir kadın kalbinden teselli bekliyor. Hepimiz kudretimizin yettiği bu yolda memleket ve millet yardımına koşalım.

Bundan sonra hababakıcılık derslerine devam etmek isteyen bayanlarımıza askeri ve memleket hastanelerinde kurslar açıldığını söyleyerek sözlerini şöyle bitirmiştir:

— Kumral, sarı ve siyah saçları örten beyaz keten başlık kadınların en büyük iftihar taşıyacakları elmas ve pırlantalı bir tacın daha güzel ve daha faydalıdır. Yardım, çarpan ve duyan kalbin ne güzel, ne ulvî ifadesidir. Cumhuriyetin asil kızları bu vola konuşuz. Bu yol narin avakların altına muntazam ve muazzam cadeler açacak, kokulu çiçekler, renkler ve ışıklar serpecektir.

Madenlerde çalışan amelenin ziraat işleri

Bartın (Hususi) — Madende çalışan çiftçi amelelerin köylerinde kalan işlerini vilâyetin emriyle muakkibler köylülelere yaptırılmaktadır.

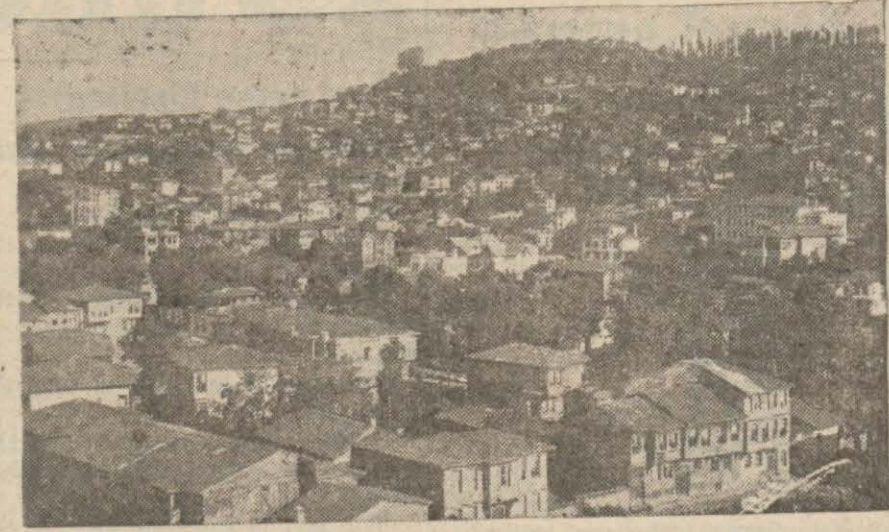
Vilâyetin en çok ziraat işi bulunan kazamızın muhtaç olduğu ziraat makineleri Vekâletten istenmiştir. Bu makinelerin önümüzdeki hasad mevsiminde geleceği anlaşılmalıdır.

Sivasta kimsesizlere kömür tevziati

Sivas (Hususi) — Halkevi sosyal yardım kolunun fakir ve kimsesizlere tevzi ettiği kömürlerin kış aylarında yapılması büyük müşküllatlar meydana getireceğini göz önünde tutan Halkevi idare heyeti bu kömür işinin Eylül ayında yapılmasına karar vermiştir.

Kocaelide yol, şose ve köprüler inşaatı

Vali bu inşaatı büyük ehemmiyet veriyor, şehir içinde yeni bir asfalt cadde yapıyor

İzmitten güzel bir görünüş

İzmit (Hususi) — Valimiz Ziya Tekeli, vilâyet yol ve şoseleri ile köprülerinin yapılmasına azami bir ehemmiyet vermektedir. Bir iki yıl zarfında bu faaliyet hararetle devam etmiş ve halen de etmekte bulunmaktadır.

İzmitten kaza merkezine giden şoseler esaslı bir şekilde yapılmış ve tamir edilmiştir. İzmit - Sapanca, İzmit - Geyve, İzmit - Gölçük - Karamürsel, İzmit - Kandıra yolları yeni şekilde yapılmıştır. Hendek - Adapazarı şoseleri de tamir ve ıslah edilmiştir. Ankaradan İstanbula uzanacak olan asfalt yol için de yakında faaliyete geçileceği anlaşılmaktadır. İzmitten İstanbul yeni bir şosenin inşasına başlanmış bulunmaktadır. Vilâyetin en ücra noktalarına kadar şoselerin uzatıldığı görülmektedir. Bu arada Adapazarı - Akyazı ve Karasu - Adapazarı yolları yapılmakta olduğu gibi, Gebzeden Darıcaya, istasyona ve Tuzladan istasyona da güzel yollar yapılmıştır.

Bu yollar üzerinde yüzlerce menfezler ve sayısız 25 şaşan büyük köprüler yapılmıştır.

Vilâyet, şehrimizin içinden geçen meşhur demiryolunun Tekeli caddesi kısmını katranlı olarak yeni bir yol inşa tarzına göre yaptırmağa başlamıştır. Söylendiğine göre

bu yol inşa tarzı yalnız Ankarada vardır. İkinci olarak İzmitte tatbik edilmektedir. Şehir yollarına vilâyetin büyük yardımı dokunmaktadır. Bu arada yeni yapılan Halkevi binası önünden geçecek yol da beton olarak yapılacaktır. İzmit halkı ve vilâyet sakinleri Vali Tekelinin bu gayret ve himmetinden pek memnundur. Vilâyet yol ve köprülerinin tanzim ve ıslahı vilâyetin ticarî hayatında da mühim tahavvüller ve inkişaf göstermiştir.

Halkevinin faaliyeti

İzmit Halkevi iyi ve müsmir çalışan Halkevleri arasındadır. Bilhassa içtimai yardım ve temsil subelerine ile halk dershaneleri şubelerinin faaliyeti büyük miyaka ulaşmıştır. İçtimai yardım şubesi polikliniğinde şehrimizin kıymetli askeri etubbası vazife almışlardır. Her gün bir ihtisas doktoru saat 16 dan 17 ye kadar poliklinikte köylü ve şehirli fakir vatandaşları muayene etmektedir. Hastaların ilaçlarını da Sıhhiye Müdürlüğü parasız olarak yaptırmaktadır.

Temsil şubesi Kağıd fabrikasındaki genç kızlarımızın da iştiraki ile yeni bir marahele ve inkişaf devrine girmiştir. Vilâyetimizin bu uyanık ve değerli çocukları İzmit ge-

(Arkası sayfa 8 sütun 2 de)

Havzada

Kaplıcalara bu sene pek fazla rağbet var

Havza (Hususi muhabirimiz yazıyor) — Banyo mevsiminin hulûlü münasebetile etraftan ziyareteci akını başlamıştır. İstanbuldan Anadoluya geçen ailelerin ekserisi temiz havası, güzel içme suları ve şifalı kaplıcaları dolayısıyla Havzayı tercih ettikleri için bu yıl Havza kasabasının diğer senelere nisbetle daha kalabalık olacağı tahmin edilmektedir. Daha şimdiden, burada beş altı ay kalacak birçok içtimai mevki sahibi ailelerden mektublar alınmış ve ikametleri için icab eden kiralık evler tutulmuş ve hazırlanmıştır.

Memleketin iktisadî durumu üzerinde müsbet bir inkişaf arzedecek olan bu halin, Havzalıları sevindireceği şüphesizdir. Evler, oteller ve hamamlar temizlenmekte, badana vesaire gibi sıhhi vaziyetlere itina gösterilmektedir.

Kız kaçırma oyunu yüzünden küçük bir kız yaralandı

Gümüşhacıköy (Hususi) — Ot biçimiye mahsus testere ile beş yaşındaki bir erkek çocuğu, memesinden bir kızı yaralamıştır. Karakoldaki ifadesinde: «Mahalleimizden iki çocuk atla bu kızı kaçıracaktı. Ben de buna kızdım, hıncımı aldım» demiştir.

Kaşın Demre nahiyesinde kahve oyunları tamamen kaldırıldı

Kaş (Hususi) — İki saatlik düz bir saha üzerinde kurulmuş 7 köyün binlerce halkını bol kahvesi ve dükkânlarla kendisinde toplayan Demre nahiyesi merkezinde mahallî Parti teşkilâtının teşebbüsü tavlâ, domino ve mümasilî oyunlar tamamen kaldırılmıştır halk bu kararı memnuniyetle karşılamışlardır.

Kaza Parti teşkilâtı, mahallî Parti idare heyetine bu isabetli kararından dolayı teşekkürlerini bildirmiştir.

Tamamen çiftçi olan halkın bu itibarla kahvelerde toplanması da bir derece önlenmiş bulunmaktadır.

Soma Linyitleri işletmesinde spor hareketleri

Soma (Hususi) — Soma Linyitleri işletmesinde mükemmel bir spor klübü vücuda getirilmiştir. Klüpte beden terbiyesi mükelleflerine tâbi 250 faal aza mevcuttur. Antrenörleri Reşad Baltacı tarafın-

dan yetiştirilen gençler büyük bir hevesle çalışmaktadırlar.

Sporun her sahasında, bilhassa avcılık, futbol ve atletizmde çok ehemmiyet verilmektedir. Şehârden 7 kilometre uzakta ve 8 bin metre irtifaında bulunan kömür madeninin-

de hayat çok neşeli geçmekte ve Maden yüce dağ başında şirin bir şehri andırmaktadır.

Resimler beden terbiyesi mükelleflerini işletme Spor Alanında antrenman esnasında antrenörlerle birlikte göstermektedir.

Milyonluk servetini Üniversiteye bırakan ihtiyar müderris

Ziya hoca'ya aid hatıralar

Yazan: Dr. Bırhan Tezer

Son günlerdeki gazetelerin birinci sayfalarında yer tutan aziz hocam bay profesör Dr. Ziya Günün Üniversiteye yaptığı vasiyet her Türk doktoru ve vatandaşı gibi beni de sevindirdi. Şu farkla ki yamında 14 sene faslasız çalışmış, ondan sonsuz feyizler almış bir talebesi olmaktığım beni daha çok mütehasşis etti. Bu hissin tesiri altında ona aid hatıralarımı bir araya topharak büyük faziletine ithaf etmek istedim. Bu satırları yazarken birlikte geçirdiğimiz o geçmiş güzel günlerin rüyasını görür gibi oluyorum.

Muhterem hocam Haydarpaşadaki fakültenin göz kliniğine yaz, kış sabahın daha ilk saatlerinde hiçbir nakil vasıtasına müraacaat etmeden adeta koşarak, yokuşları nefesi tikana, tikana çıkar, oturmadan beyaz gömleğini giyer o gün yapılabilecek işlerin planını çizer işe başlardık. Servisimize gelen genç talebesine faydalı olmak için ne mümkün se yapar, onlara mutlaka hergün yeni birşey öğretmek isterdi. Bizleri her zaman ilme teşvik eder, bilhassa laboratuarsız, teşrihi marazisiz bir kliniğin yürüyemeyeceğini tekrarlardı.

O strada sessiz, sadasız başında siyah takkesile bir de bakardık büyük hocamız merhum Esad (Paşa) da gelmiş, aramıza karışmış... Yatan hastaları birer birer gezerler. Saatlerin nasıl geçtiğini duymazdık.

O zaman fakültede muhterem üstadın adı «Ziya Hoca» idi. Bu zatla birlikte geçirdiğimiz uzun yıllar içinde kendisi hakkında edindiğim kanaat şu olmuştur:

Dünyanın rahat ve huzurlu zamanlarında ve memleketimizde henüz mütehasşislerin çoğalmadığı bir devirde Avrupadan gelmiş en yeni malûmatlarla göz hocalığına ve kabine hayatına başlamış, iyi ve çok kazanmış, buna mukabil daima idareli davranmıştır.

Bana gösterdiği büyük merbutiyet ve fazla alâkadan cesaret alarak ben de birkaç defalar kendisine biraz daha refahlı bir hayat geçirmemesinin sebebini sormuştum. Çok zeki olan hocam tatlı bir gülümseme ile yüzüme bakar, bir elini omuzuma koyar, kendisine has bir ifade kudretile: «Evlâd! Para şahısların değil, cemiyetin malıdır. Herkes eline geçeni keyfine bol bol sarfederse yarını düşünmemiş olur» derdi.

Ne yazık ki o zaman ben bu «yarı»nın mânasını büsbütün başka mânada anlamış ve bunu «tul ömür» hamletmiş, belki de bu fikri biraz garib bulmuştum. Bu hissimde ne kadar aldanmış olduğumu bugün anlıyorum. Demek nefesine ve şahsına adeta zulmedercesine biriken servet yarının çocukları için toplanıyormuş...

İnşallah daha pek uzun yıllar aramızda her zamanki mümtaz ihtiram mevkisinde yaşar, şahsan borçlu olduğum, muhterem ellerini öper, aziz hocamın hayır dualarını alırım.

Görülüyor ki hâdiseler ve inkılablar artık her cepheden Türk milletinin gözlerini açmıştır. Daha dün radyo havadisleri arasında bir-

kaç vatandaşın bütün maddî varlıkları olan ikişer odalı evlerini hayır müesseselerine vermiş olduklarını dinledik. Bugün de bay Ziya Günün vasiyeti meydana çıktı.

Dünya kadar bilmem hangi cemrebi zengin memleketine bir hatıra gemisi hediye etmiş olduğuna gazetelerde okuduğumuz zaman gayri ihtiyari içimizde nazik bir sevinç kırıldığını duyardık. Artık bizde de hamiyetli ve faziletli şahısların yarıya çıktığını sevinçle görüyoruz.

Uzun yıllar binlerce doktor, yüzlerce mütehasşis yetiştiren aziz hocamın göz şubesindeki iktidar vukufunu tahlil ve takdir edecek hiçbir kudrete malik bulunmadığını itiraf ederken yurdumuzun vücudile iftihar ettiği bilgi ve kabiliyetinin hayranı olduğumu da burada tekrarlamaya ödenmesi lâzım bir vicdan borcu bilirim.

Kendisinden feyiz alan talebesini, yanında ihtisasını tamamlayan meslekdaşlarını hayattadır. Son yazdığı ve belki bugün matbu nüshası kalmamış «göz hastalıkları» kitabını henüz daha iyisi basılmadığından bugün her taraftan bir ihtiyas şeklinde aranmaktadır.

İki ecnebi dilini çok iyi bilen hocamın temiz üslubu ve çok veciz takrirlerini dinleyen talebelerini büyük bir vecd içinde sürükler götürür, onlara zamanın nasıl geçtiğini his bile ettirmezdi.

Son zamanlara kadar gençlik ve gayretinden hiçbir şey kaybetmemişti. Ne yazık ki yıllardanberi devam eden şeker hastalığı kendisini şimdi mecburi bir istirahat sevketti. Çok yakın bir zamanda sıhhatine kavuşmasını, senelerdenberi alıştırdığı mutad mesaisine dönmelerini candan dilerim.

Şimdi Cerrahpaşa hastanesinin mütevazı bir odasında, fakat gençliğin gönlünde bir hamiyet ve fazilet ümsali olarak, fantazi ve alayıştan uzak kendi öz evlâdları ve talebeleri içinde büyük bir kalb istirahatli yatıyor.

Memleketine yaptığı bunca hizmetten sonra en büyük ilim müessesemize bütün bir ömrü içinde birikmiş olan maddî muhassalatını da kendi eline içinde okuduğu, yillarca hocalığını yaptığı Üniversiteye vermiş, dünya ihtiraslarını derin bir feylesof feragatle bir kenara atmış bulunuyor.

Bu hamiyetli ve yurdsever hocamızın necib hareketinin diğer zenginlerimize nümüne olmasını temenni eder ve kendisine de son talebesi olarak sıhhat ve saadetler dilerim.

Göz mütehasşisi
Dr. Bırhan Tezer

Kandıradan Çene suyu pahalı satılıyor

İzmit (Hususi) — İzmitin Ünlü Çene suyunun damacanasının İzmit te eve teslim 7,5 kuruştur. Şayed de posundan alınırsa 100 paradır. Çene suyunun Kandıradan bir damacanasının 125 kuruştan satıldığı söylenmektedir ve hayret edilmektedir. Kandıra belediyesinin lâzım gelen tedbiri alarak ihtikâra sebebiyet verilmemesi arzu edilmektedir.

Dün Taksimde mektepler prova yaptılar

19 Mayıs spor ve gençlik bayramında yapılacak olan resmi geçidin provası dün Taksim meydanında yapılmıştır. Geçid resmine iştirak edecek bütün mektepler saat 10 da Taksimde toplanmışlar, program tesbit edildiği şekilde provalarını yapmışlardır. Dünkü prova muntazam olmuştur. Resim de geçid resmini yapan kızlarımız görülmektedir.

«Son Posta» nun tefrihası: 114

Yazan: Valentin Williams

nun içindeki, mazgalı odanın iri anahtarını sallıyordu.

Flora devam etti:

— Ansay'de, Anna-Eriken adında Norveçli bir gemi var. Adaya yıllarca önce gelmiştir. Geçen gün Jamieson ondan bana bahsetmişti. Geminin kumandanı babamın eski bir dostudur ve her ne pahasına olursa olsun babama yardım ister. Eğer babam Mac Kenzie ile kaptan Larsen'e bir selâm gönderdi ise, onu gemide muhakkak saklıyacaktı. Asî mesele, kaptan Mac Kenzie'nin, cezir zamanından istifade ederek bu kumsalı geçebilmesidir.

Stephen sordu:

— Onun buna muvaffak olmak için şansı olduğunu tahmin ediyor musunuz?
Mis Mac Reay hararetle cevap verdi:
— Babam nerhalde buna inanıyor, yoksa ona anahtarı vermezdi. Demir kapıyı birlikte geçtiler ve karşlarına, çakıllı kumsala, merdivenlere doğru inen, kıraç yamaç çıktı. Fakat aynı anda, tepeden deniz de görüldü. Gayri iradi bir haykırma kulaklarına kadar geldi. Sahilin bir tarafından öbür tarafı sis içinde gözüküyordu. Etrafta bir ölümlük vardı. Sanki sis nasıl gözleri perdeliyorsa sesteri de öylece emip yok ediyordu.
Genç kız ve yanındaki iki adam merdivenlere kadar geldiler. Gözleriyle etrafı tarassud ederek durdular, fakat iclerinden hiç biri, denizi örten gri pördeden başka bir şey göremediler. Beyhude yere kulaklarına bir ses geleceğini umdular, fakat denizin uğultularından başka bir şey duyulmuyordu. Birdenbire Flora titriyen elini

Hikâye

Trende bir hâdise

Yazan: Mih Zoşçenko

Çeviren: Hasan Âli Ediz

Bu dünyada en kıymetli nesne çocuktur; bunun aksini kimse iddia edemez! Bugünün küçükleri yarın büyükleridir. Bütün ümidimiz olan bugünün küçüklerini el üstünde tutmalıyız! Bize aid olup olmadıklarını düşünmeğe ve araştırmağa lüzum görmeksizin icabında onların durumlarını ve ötelarini, berlerini bile silmeliyiz!

Bizde buna ne derece riayet edildiğini göstermesi bakımından mühim olan şu hoş vak'ayı gözlerimle gördüm; dinleyin size de anlatayım.

Vak'a, Novorosijsk'e giden bir trenin içinde geçti. Vagondaki yolcuların hemen hemen hepsi Novorosijsk'e gidiyorlardı. Yolcuların arasında oldukça genç bir de kadın bulunuyordu. Kadının kucağında küçük bir çocuk vardı. Çocuk fevkalâde yaramaz bir şeydi. Çıngıraklı bir seale durmadan ağlayıp duruyordu.

Kadın, Novorosijsk fabrikalarının birinde çalışan kocasını ziyarette gidiyordu. Kadının kucağında çocuk, raflarda da sepet ve çıkınlar vardı. Çocuk iki üç yaşlarında kadardı. Fakat akai gibi yolda hastalanıvermişti. Annesinin kucağından hiç inmiyor, durmadan ağlıyordu.

Çocuk, kendisi yüzünden annesinin çektiği ızdırabın farkında bile değildi. Hıysuzluğunu gittikçe artırıyordu. Kadının gözüne iki gece denberi uyku bile girmemişti. Değil uyumak, fakat yemek yemek imkânlarını bile elde edememişti.

Trenimiz Lihni istasyonuna yaklaşıyordu. Genç anne yolculara dönerek:

— Kuzum ne olursunuz, dedi. Şu çocuğa biraz bakıveriniz! Tren Lihni istasyonuna geldiği zaman inip biraz çorba içmek istiyorum. Adeta dilim damağama yapışıyor, trenin altı saattenberi ağzıma bir lokma bir şey sokmadım. Artık tahammülüm kalmadı. Ben Novorosijsk'e kocama gidiyorum.

Yolcular, bu sözlerin geldiği istikamete bakmaya başlıyorlardı, mütemadiyen başlarını öte yana çeviriyorlardı. Hal ve tavurlarından: — Ağladığı, bağırıp çağırıldığı yetmişiyormuş gibi bir de şimdi la-paşa mı eğlendireceğiz? Demek istedikleri anlaşılıyor.

Sonra, dünyanın hali bir acıdır; bin bir türlü ana var.. fırsattan istifade ederek ya çocuğu bırakıp kaçarsa? Bahusus buna benzer birçok hâdiseler de olmamış değildi.

İşte bizim yolcular bu «anne»nin mahiyetini bilmedikleri için tereddüde düşmüşler, bunun neticesi olarak da kadının ricasını reddetmişlerdi.

Hasıl kelâm yolculardan hiçbiri si çocuğa bakmak işini üzerine almak istemedi.

Yolcuların arasında, kıyafet itibarıyla sehirliyi andıran başı kasakeli, sırtında emperabl olan birisi vardı. Ayağında acayib bir takım sandallar olan bu yolcu diğer yolculara dönerek:

— Yahu, dedi, siz ne biçim insanlarıyorsunuz? Adeta hepinizin insanlıkla hiçbir alakamız kalmadığına hükmedeceğim geliyor.. bu kadar da vurdum duymazlık, bu kadar da alakasızlık görülmesi bir şey değildir. Kadıncağz belki yanımızda yemek yemekten sıkılıyor; yanına konuşmasın dışarda da rahat yemek yiyemeyecek. Kadın yemek yiyinceye kadar onun çocuğuna bakmak sosyal bir iş, hepinizin borudur. Halbuki sizler bu sosyal işi yapmaktan kaçınıyorsunuz, başlarımızı çeviriyorsunuz!. Bu böyle olmaz. Böyle hareket etmek demek, insanlıktan ayrılmak demektir.

Diğer yolcular bu sözlerle içleridiler... Birkaç tanesi hep bir ağızdan:

— Madem ki bu kadına bu kadar acıyorsunuz, dediler, o halde çocuğana sen bak. Yoksa böyle kompartiman da nutuk vermek işi bizimiz arkadaşlarımız bu gibi sözlerle karnımız taktır.

— Vakiâ ben bekâr bir adamım, dedi. Sonra fevkalâde uyum var. Kompartimanda çocuk bakımından anlayın bu kadar kadın yolcu dururken bu çocuğa bakmak bana düşmez.. Fakat bana rağmen çocuk meselesi mevzuubahs olurken bitaraf duramam. Onun için bu çocuğana ben seve seve bakarm.

İngilizler Sollumu istirdad ettiler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

vaffakiyetler kazanıldığını haber vermektedir. Perşembe günü bir İtalyan mevziine hücum edilmiş ve 500 esir alınmıştır. İki batarya toptan başka beş tank ve tank dafı topu iğtinam edilmiştir. Mevzilerinden tardedilen İtalyanların şehrin cenubunda bir hayli me-safeye ric'at etmeleri üzerine Yavello'nun simalinde bulunan Alge işgal edilmiştir.

Neghelli yolu üzerinde bulunan Dalls'de yolların fena bir halde bulunmasına rağmen İtalyanların takibine devam edilmektedir.

Alman tebliği

Berlin, 16 (A.A.) — Alman ordularını başkumandanlığının tebliği:

Şimali Afrikada, Afrika kıtaatına mensub İtalyan müfrezeleri Tobruk civarında bir düşman hücumunu taretmişlerdir.

Oldukça büyük miktarda İngiliz kuvvetleri, birçok zirhli tank himayesinde, Capuzzo kalesine ve Sollum'e ilerlemişlerdir. Bazı düşman müfrezeleri, Sollum'a girmişlerdir. Düşman, bu hücum esnasında büyük kayıplar kaydetmiş ve bir miktar esir vermiştir.

Alman hafif savaş tayıyareleri, Tobruk ve Sollum civarındaki muharebelere muvaffakiyetli bir surette istihak etmişlerdir.

Akdenizde, Alman hava kuvvetlerine mensub teşekküller, birbirini takib eden hücumlar esnasında, Maltada Luca tayıyare meydana yangın ve infilak bombaları atmışlar ve şiddetli yangınlara sebebiyet vermişlerdir. Girid adasında, düşman kışlalarında yangınlar

hiçbir yere vermek imkânı olmadığı takdirde, evlâd edinmek muvafık olacağını söylüyorlardı.

Bütün bu arada ise, çocuk gene eskisi gibi bağırıyor, çağırıyor, ve adamcağzın kucağından inmek istemiyordu.

Aradan sıkıntılı iki saat geçti. Şimendifer büyük bir istasyonda durdu. Sandallı adam çocukla beraber inmeğe davrandı. Maksadı çocuğu polise teslim etmektir. İşte tam bu sırada kompartimanın kapısı açıldı. İçeriye çocuğun annesi girdi. Kadın meseleyi şu şekilde iza ha koyuldu:

— Affınızı rica ederim. Bildiğiniz gibi, yemek yemek üzere bundan önceki istasyonda inmiştim. Sıcak çorba içtikten sonra vücuduma fena halde bir rahavet çöktü. Şöyle biraz kestireyim diye, komşu kompartimanlardan birine girdim. İki gecedem beri hiç uyku uyumamıştım. Derhal uyuyuvermişim. Trenin durması ancak şimdi uyanırım. Şayet kendi vagonuma gelse idim uyuyamıyacağım aşıkardım.

Ve genç anne bunları söyledikten sonra çocuğunu kucağına alarak ona bir ninni söylemeğe başladı.

Sandallı adam:

— Vakiâ yaptığınız dürüst bir hareket değil, ne ise, dedi. Hiç olmaz maza önceden haber vermeliydiniz! Fakat madem ki siz şimdi biraz uyudunuz, mesele kalmamış demektir. Sıra bana geldi, şimdi aynı işi ben de yapacağım.

İstanbul borsası

16/5/1941 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER		
Açılış ve kapanış		
Londra	1 Sterlin	5.23
New-York	100 Dolar	132.20
Cenevre	100 İsviç. Fr.	80.-
Atina	100 Drahm	0.995
Madrid	100 Pegeia	12.89
Yokohama	100 Yen	31.0175
Stokholm	100 İsveç Fr.	30.6275
Altın		27.10
24 ayar külçe altın		3.34

Ekşam ve Tahvilât

İkramiyeli % 5 1938	19.08
Sivas-Erzurum 2 ilâ 7	19.52

RADYO

CUMARTESİ 17/5/1941

8: Saat ayarı, 8.03: Ajans haberleri, 8.18: Hafif parçalar (PL), 9: Ev kadını, 13.30: Saat ayarı, 13.33: Türkçe plâklar, 13.50: Ajans haberleri, 14.06: Türkçe plâklar, 14.20: Riyaset-i Cümhur bandosu, 15.30: Hafif solo, lar (PL), 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo caz orkestrası, 18.40: Saz eserleri, 19: Konuşma, 19.15: Halk türkileri, 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45: Konuşma, 19.50: Solo şarkılar, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45: Fesli heyet, 21.15: Konuşma, 21.30: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.50: Dans müziği (PL)

nında üç dümen tayıyaresi yerde tahrib edilmiştir. Girid sularında, Alman savaş tayıyareleri, iki büyük şilebe tam li-

Askerlik işleri

312 - 332 doğumlu hiç askerlik yapmamışlar çağrılıyor

Fatih Askerlik Şubesinde:

Her ne sebeble olursa olsun hiç askerlik yapmamış (312 - 332) dahil acemi İslâm ve gayriİslâm erat ile mu hacir olarak yurda gelip de geldiği yabancı memleketlerde askerlik yaptığı na dair vesikası olmayanlar ve gene memleketlerinde iş mükellefiyeti şeklinde askerlik yapanlar talim, terbiye maksadile sevke tabidirler.

Şubede toplanma günü 22/Mayıs/941 Perşembe günüdür. Bu günlerin mezkûr günde behemehal şubeye gelmeleri, gelmeyenler hakkında kanunî takibatla bulunulacağı ilân olunur.

Kadıköy Askerlik Şubesinde:

Yabancı Kadıköy Askerlik Şubesinde kayıtlı 312 ilâ 332 dahil doğumlu acemi İslâm ve gayriİslâm erat talim maksadile sevk edilecekler toplanma günü olan 22/Mayıs/941 Perşembe günü saat 9 da nüfus cüzdanları ile beraber şubemize müracaat. ları.

Kadıköy Yerli Askerlik Şubesinde:

Şubemizde kayıtlı 312 ilâ 332 doğumlu hiç askerlik yapmamış İslâm acemi erattan bakaya kalanlar talim ve terbiye için giydirilmiş olarak celb ve sevk edilecekler toplanma günü olan 22/5/941 Perşembe günü şubeye müracaatları ve bu davete icabet etmeyenler hakkında IIII numaralı kanunun hükümleri tablik edileceği ilân olunur. Bu ilân davet makamına kaaidir.

Eminönü Yab. As. Şubesinde:

1 — Eminönü, Fatih ve Eyüb kazaları dahilinde oturan ve şubemizde kayıtlı olanlar halen İstanbulda bulunup da şubeye kayıtlı yapılmamış 312 - 332 dahil acemi ihtiyat erat talim ve terbiye için sevk edileceklerdir.

2 — İçtima günü 22/5/941 Perşembe günüdür. Bu tarihten sonra şubeye gelecekleer bakayadır. Haklarında kanunî takibat yapılacağı ilân olunur.

Acemi, sağlam ve sakat erat

Yerli Eminönü As. Şubesinde:

I — 312 dahil 332 dahil doğumlu acemi (sağlam ve sakat) ihtiyat erat sevk edilecektir.

II — Toplanma günü 22/Mayıs/941 Perşembe günüdür.

III — İş bu ilân davetiye makamında olup vaktinde gelmeyenler Askerlik Kanununun 90. ci maddesi mucibince cezalandırılacaklardır.

BeYOğlu Yerli Askerlik Şubesinde:

1 — 312 (dahil) 332 (dahil) tevelliüdlü acemi İslâm erat sevk edilecektir.

2 — Toplanma günü 22 Mayıs 941 Perşembe günüdür.

3 — İstenilenler daha evvel gelecek elbiselerini alabilirler.

4 — Vaktinde gelmeyenlerin askerlik kanununun 90. ncı maddesi mucibince ceza göreceği ilân edilir.

Yedek sübaya gidecekler

Fatih Askerlik Şubesinde:

Hazırlik kıtasına ve yedek sübay okuluna sevk edilecek kısa hizmetlilerin müddeti 1/Eaziran/41 tarihine kadar uzatılmış olduğundan gerek lise ve muadili okullarından ve gerekse daha yüksek mekteplerden mezun olmuş yüksek ehliyetnamelilerle eñli-yetnamesizlerden askerliğine karar verilmiş olanların sevk muameleleri tekenimül ettirilmeğe üzere hemen şubeye müracaatları ilân olunur.

Dünkü Meclis müzakereleri

Ankara 16 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Şemsettin Gü-naltayın başkanlığında toplanarak vakıflar umum müdürlüğü 1938 malî yılı kat'î hesabı hakkındaki mazbatasını tasvib etmiş ve Hori-ciyeye Vekâleti teşkilâtına aid kanuna ek kanun lâyihasının birinci müzakeresini yaparak dağılmış-tır.

Meclis gelecek içtımamı Çarşamba günü yapacaktır.

Hess'in tayıyaresi Londrada teşhir edilecek

Londra 16 (A.A.) — Silâh mübayaasına aid istikraz için yapılan «Londra haftası» münesibetile Hess'in tayıyaresi Trafalgar Squa-re'de teşhir edilecektir. Bu hafta içinde Londrada yapılacak kayıd muamelesinin bütün tasra şehirle-rinde kaydedilen miktarın yarısına kadar alacağı emil edilmektedir.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman ordularını başkumandanlığının tebliği: Bir denizaltı gemisi, faaliyeti esnasında cem'an 26.000 tonilâto batırılmıştır. Bunlardan 18 bin tonilâtosu evvelce bildirilmiş bulunuyordu.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman ordularını başkumandanlığının tebliği: Bir denizaltı gemisi, faaliyeti esnasında cem'an 26.000 tonilâto batırılmıştır. Bunlardan 18 bin tonilâtosu evvelce bildirilmiş bulunuyordu.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman ordularını başkumandanlığının tebliği: Bir denizaltı gemisi, faaliyeti esnasında cem'an 26.000 tonilâto batırılmıştır. Bunlardan 18 bin tonilâtosu evvelce bildirilmiş bulunuyordu.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman ordularını başkumandanlığının tebliği: Bir denizaltı gemisi, faaliyeti esnasında cem'an 26.000 tonilâto batırılmıştır. Bunlardan 18 bin tonilâtosu evvelce bildirilmiş bulunuyordu.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman ordularını başkumandanlığının tebliği: Bir denizaltı gemisi, faaliyeti esnasında cem'an 26.000 tonilâto batırılmıştır. Bunlardan 18 bin tonilâtosu evvelce bildirilmiş bulunuyordu.

Alman tebliği

SPOR

Bugün ve yarın yapılacak milli küme maçları

Millî küme deplasman maçlarını oynamak üzere şehrimize gelen İzmirin Altay takımı, bugün ilk maçını Şeref sahasında Beşiktaş karşı. Altınordu takımı da, İstanbulspora karşı yapacaktır.

İstanbul şampiyonu Beşiktaş, İzmir şampiyonu Altay karşısında uzun boylu sıkıntı çekecek bir halde değıldir. Yaptığı maçlarda iki beraberlikten başka fena puvanı olmayan Beşiktaş, karşısında Altay için fazla tutunabilmek ancak bir talih işidir. Altayın oyun tarzı ve kuvveti hakkında esaslı bir fikir sahibi olmamakla beraber, bu takımın aldığı neticeler gözö-nünde tutulacak olursa kat'î a-vantajın Beşiktaşta olduğu açık bir surette meydandadır.

İkinci maç İstanbulsporla, Altınordu arasındadır. Gerek Ankara-da, gerekse, şehrimizde, yaptığı maçlarda dikkate değer neticeler elde eden İstanbulspor, bugünkü maçı kazanmak için varkuvvetile oynamaya mecburdur. Bu mecburiyet ligdeki yerini muhafaza için lazımdır.

Bu mevsim, İstanbul'a ilk defa gelecek maç yapacak olan İzmir takımlarının da bütün varlıklarını meydana koyarak oynayacaklarını hesap etmek yerinde bir fikir olur.

Bugün ve yarın yapılacak maçlar, İzmir futbolünün ne halde olduğunu kolayca isbat edecek mahiyettedir.

Bugün Ankara'da, Fenerbahçe Gençler Birliğiyle, Galatasaray da Demirsporla oynayacaktır. İstanbul takımlarının Ankarada yapılacakları maçlar ayrı ayrı heyecan taşıyabilecek halindedir.

Galatasaray Salâhattin ve Eş-faki bu seyahate istihak etmedi. Gerek Galatasarayın, gerekse Fenerbahçenin kendilerinden emin olarak yaptıkları bu seyahatte alacakları neticeler, puvan cedve-linde ciddi rol oynayacak oyunlar olacaktır.

Ömer Besim

Alman ve İngiliz şehirleri bombalandı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

etmişlerdir. Diğer bazı tayıyarelerimiz de İlmüden doklarını bom-balamışlardır.

Bulgaria tayıyare meydan taarruz

Kahire, 16 (A.A.) — Resmî tebliğ: Yunanistanda Alman iş-gali altındaki tayıyare meydanları-na taarruz edilmiştir.

Girid üzerinde 5 tayıyare düşürüldü

Londra 16 (A.A.) — Salâhi-yetli bir membadan öğrenildiğine göre Girid adası üzerinde büyük bir hava faaliyeti olmuştur. Düş-man tayıyareleri Malema ve Heraklion'u bombardman etmişlerse de bu hücumlar hiç bir hasar yapmadığı gibi insanca da zayıya sebebiyet vermemiştir. 5 düşman tayıyaresi düşürülmüştür.

3 Alman vapuru batırıldı

Londra 16 (A.A.) — İngiliz hava nezareti istihbarat bürosunun bildirdiğine göre, İngiliz bombardman tayıyareleri dün öğleden sonra Frizon adaları açıklarında himaye altında seyreden bir düşman ve-pur kafilesine hücum ederek 2000, 4000 ve 5000 tonilâtoluk 3 vapuru batırılmışlardır. Az sonra düşman avcı tayıyareleri İngiliz bombardman tayıyarelerine hücum etmişlerdir. Düşman tayıyarelerinden biri düşürülmüştür. Bir İngiliz tayıyaresi üssüne dönmüştür.

Diğer taraftan İngiliz savaş tayıyareleri dün Manş denizinde şimali Fransa üzerinde devriye gezmişlerdir. Bu uçular esnasında yerde bulunan bir çok düşman tayıyareleri mitralyöz ateşine tutulmuş ve bir düşman tayıyaresi düşürülmüştür. Alçaktan uçulmak suretile bazı vapurlar da mitralyöz ateşine tutulmuşlardır, bu hareket esnasında bir İngiliz tayıyaresi üssüne dönmemiştir.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman ordularını başkumandanlığının tebliği: Bir denizaltı gemisi, faaliyeti esnasında cem'an 26.000 tonilâto batırılmıştır. Bunlardan 18 bin tonilâtosu evvelce bildirilmiş bulunuyordu.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman ordularını başkumandanlığının tebliği: Bir denizaltı gemisi, faaliyeti esnasında cem'an 26.000 tonilâto batırılmıştır. Bunlardan 18 bin tonilâtosu evvelce bildirilmiş bulunuyordu.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman ordularını başkumandanlığının tebliği: Bir denizaltı gemisi, faaliyeti esnasında cem'an 26.000 tonilâto batırılmıştır. Bunlardan 18 bin tonilâtosu evvelce bildirilmiş bulunuyordu.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman ordularını başkumandanlığının tebliği: Bir denizaltı gemisi, faaliyeti esnasında cem'an 26.000 tonilâto batırılmıştır. Bunlardan 18 bin tonilâtosu evvelce bildirilmiş bulunuyordu.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman ordularını başkumandanlığının tebliği: Bir denizaltı gemisi, faaliyeti esnasında cem'an 26.000 tonilâto batırılmıştır. Bunlardan 18 bin tonilâtosu evvelce bildirilmiş bulunuyordu.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman ordularını başkumandanlığının tebliği: Bir denizaltı gemisi, faaliyeti esnasında cem'an 26.000 tonilâto batırılmıştır. Bunlardan 18 bin tonilâtosu evvelce bildirilmiş bulunuyordu.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman ordularını başkumandanlığının tebliği: Bir denizaltı gemisi, faaliyeti esnasında cem'an 26.000 tonilâto batırılmıştır. Bunlardan 18 bin tonilâtosu evvelce bildirilmiş bulunuyordu.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman ordularını başkumandanlığının tebliği: Bir denizaltı gemisi, faaliyeti esnasında cem'an 26.000 tonilâto batırılmıştır. Bunlardan 18 bin tonilâtosu evvelce bildirilmiş bulunuyordu.

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman ordularını başkumandanlığının tebliği: Bir denizaltı gemisi, faaliyeti esnasında cem'an 26.000 tonilâto batırılmıştır. Bunlardan 18 bin tonilâtosu evvelce bildirilmiş bulunuyordu.

Resmî Tebliğler

12 adaya hava akını

Kahire 16 (A.A.) — Britanya Ortasark hava kuvvetleri umumî karargâhının dünkü tebliği:

Sirenaik de, 12/13 Mayıs gece-si, Britanya bombardman tayıyareleri Bingazi üzerinde demiryoluna, askeri karargâha, hükümet dairelerine ve Katedral rihnuma tam isabetler kaydetmişlerdir.

Yangınlar çıkarılmış, fakat hasaratın teferrüatile müşahade ve tesbiti mümkün olmamıştır. Çarşamba günü bir çok keşif devriyeleri yapılmıştır.

12 adada, bir gece evvel Maritza ve Kalato hava meydanları bombardman edilmiştir. Yangınlar çıkarılmış ve yerde dağınık bir halde bulunan tayıyareler arasında tam isabetler kaydolunmuştur.

Irak'da, düşman mevzilerine ve hava meydanları, demiryolu, otomobil nakliyatı gibi askeri hedeflere devamlı hava hücumları yapılmıştır.

Amara, Raşid, Musul ve Bağdad şimendiferi bombardman edilmiştir.

İtalyan tebliği

Roma, 16 (A.A.) — İtalyan ordularını umumî karargâhının 345 numaralı tebliği:

15 Mayıs gecesi İtalyan ve Alman bombardman teşekkülleri Malta adasının mühim deniz ve hava üslerine müessir surette taarruz etmişlerdir. Gündüz Alman tayıyareleri hücumlarını tekrarlamışlardır. Düşman av tayıyareleriyle yapılan bir muharebe esnasında bir Hurricane tayıyaresi düşürülmüştür.

Şimali Afrikada Sollum mıntakasında muharebeler cereyan etmektedir. Stuka teşekkülleri İtalyan av tayıyarelerinin himayesinde Sollum mıntakasındaki düşman mevzilerini bombardman etmişlerdir. Diğer İtalyan ve Alman teşekkülleri Tobruk'u bombardman ederek bir tayıyare dafi bataryasına, tahirhanlere tam isabetler kaydetmişler ve büyük yangınlar çıkarmışlardır.

Sarkî Akdenizde tayıyarelerimiz Kıbrıs adasında hava meydanlarını ve demiryollarını bombardman etmişlerdir. Düşman tayıyareleri Rodos adasına bir kaç bomba atmış-larsa da nüfusca zayıyat ve hasar yoktur.

Şarkî Afrikada Amba Alajî'de kıt'alanımızın mukavemeti devam etmektedir. Bu mukavemet tarihte İtalyan askerlerinin kıymetini ve şanını gösteren bir timsal teşkil etmektedir.

Bulgar meclisi reisi istifâ etti

Sofya 16 (A.A.) — D. N. B.:

İstifa etmiş olan Logofetofun yerine, meb'usan meclisi reisi Ljigine, hükümet ekseriyeti, sabık hâriciye nazırı Kristo Kalfof'u nâmez olarak göstermiştir.

Logofetof, veda nutkunda, istifasının, kendisine göre hükümet siyaseti ile kendisinin dünkü nutkunda ileri sürdüğü siyasi düşünceler arasında «yakında çıkabilecek zahiri fikir muhalefetinden» doğduğunu kaydeylemiştir.

Yeni reis

Sofya 16 (A.A.) — Eski hâriciye nazırı ve hâriciye encümeni reisi Hristo Kalfof büyük bir ekseriyetle meb'usan meclisi reisiğine seçilmiştir.

